

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2017/848**(2017. gada 17. maijs),****ar ko nosaka laba jūras ūdeņu vides stāvokļa kritērijus un metodiskos standartus un monitoringa un novērtēšanas specifikācijas un standartizētas metodes un atceļ Lēmumu 2010/477/ES****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Direktīvu 2008/56/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 9. panta 3. punktu un 11. panta 4. punktu,

tā kā:

- (1) Komisijas Lēmumā 2010/477/ES ⁽²⁾ ir noteikti kritēriji, kas pirmajā Direktīvas 2008/56/EK īstenošanas ciklā dalībvalstīm jāizmanto, lai definētu, kāds ir labs vides stāvoklis to jūras ūdeņos, un kas palīdz novērtēt, cik lielā mērā šis stāvoklis ir sasniegts.
- (2) Lēmumā 2010/477/ES atzīts, ka pašreizējā zinātnes un tehnikas attīstības pakāpe ir tāda, ka sīkāk izstrādāt vai pārskatīt šādus kritērijus attiecībā uz dažiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem vēl nav iespējams un ka jāturpina metodisko standartu izstrāde ciešā koordinācijā ar monitoringa programmu izveidi. Minētajā lēmumā turklāt norādīts, ka būtu lietderīgi to pārskatīt iespējami drīz pēc Direktīvas 2008/56/EK 12. pantā prasītā novērtējuma pabeigšanas, tā lai šā darba rezultātu varētu sekmīgi izmantot jūras stratēģiju atjaunināšanā, kam jānotiek līdz 2018. gadam un kas prasīta Direktīvas 2008/56/EK 17. pantā.
- (3) Dalībvalstis, pamatojamās uz savu jūras ūdeņu sākotnējo novērtējumu, ko tās veikušas saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 8. panta 1. punktu, 2012. gadā ziņoja par jūras ūdeņu vides stāvokli un saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 9. panta 2. punktu un 10. panta 2. punktu paziņoja Komisijai attiecīgi laba vides stāvokļa definējumu un mērķus vides jomā. Saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 12. pantu Komisija veica dalībvalstu ziņojumu novērtējumu ⁽³⁾, un tajā ir uzsvērts: lai dalībvalstis līdz 2020. gadam sasniegtu labu vides stāvokli, ir jāpieliek vairāk pūļu, un tas ir steidzami. Novērtējuma rezultāti liecina, ka dalībvalstīm ievērojami jāuzlabo laba vides stāvokļa definējumu kvalitāte un saskaņotība. Turklāt novērtējumā atzīts, ka Direktīvas 2008/56/EK īstenošanas pamatu pamatam ir jābūt reģionālajai sadarbībai. Uzsvērts arī tas, ka dalībvalstīm būtu sistemātiskāk jāizmanto no Savienības tiesību aktiem izrietošie standarti vai – ja tādu nav – ar reģionālajām jūras konvencijām vai citiem starptautiskiem nolīgumiem noteiktie standarti.
- (4) Lai nodrošinātu to, ka otrais dalībvalstu jūras stratēģiju īstenošanas cikls palīdz vēl vairāk pietuvināties Direktīvas 2008/56/EK mērķiem un ļauj konsekventāk definēt labu vides stāvokli, Komisija savā ziņojumā par īstenošanas pirmo posmu ieteica Komisijas dienestiem un dalībvalstīm sadarboties Savienības līmenī, lai tādā veidā pārskatītu, stiprinātu un uzlabotu Lēmumu 2010/477/ES, par mērķi izvirzot skaidrākus, vienkāršākus, kodolīgākus, saskaņotākus un salīdzināmākus laba vides stāvokļa kritēriju kopumus un metodiskos standartus, un tajā pašā laikā caurskatītu Direktīvas 2008/56/EK III pielikumu, nepieciešamības gadījumā to pārskatot, un izstrādātu konkrētus norādījumus, kas vajadzīgi, lai nākamajā īstenošanas ciklā nodrošinātu saskaņotāku un konsekventāku pieeju novērtējumiem.
- (5) Pamatojoties uz šiem secinājumiem, caurskatīšanas process sākās 2013. gadā, kad regulatīvā komiteja, kas izveidota saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 25. panta 1. punktu, apstiprināja vairākposmu (tehniskā un zinātniskā, konsultatīvā un lēmumu pieņemšanas posma) ceļvedi. Šajā procesā Komisija apspriedās ar visām ieinteresētajām pusēm, tostarp ar reģionālajām jūras konvencijām.

⁽¹⁾ OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.

⁽²⁾ Komisijas 2010. gada 1. septembra Lēmums 2010/477/ES par laba jūras ūdeņu vides stāvokļa kritērijiem un metodiskajiem standartiem (OV L 232, 2.9.2010., 14. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas ziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam. Jūras stratēģijas pamatdirektīvas (2008/56/EK) īstenošanas pirmais posms. Eiropas Komisijas novērtējums un norādījumi (COM(2014) 97 final, 20.2.2014.).

- (6) Lai turpmāk būtu vieglāk atjaunināt dalībvalstu veikto sākotnējo novērtējumu par saviem jūras ūdeņiem un laba vides stāvokļa definējumu un lai Direktīvas 2008/56/EK īstenošana visā Savienībā būtu saskaņotāka, salīdzinājumā ar pašreizējiem Lēmuma 2010/477/ES elementiem ir jāizskaidro, jāpārskata vai jāievieš dalībvalstīm izmantojamie kritēriji, metodiskie standarti, specifiskācija un standartizētās metodes. Rezultātā būtu jāsamazina to kritēriju skaits, kuru monitorings un novērtējums dalībvalstīm jāveic, un šim mazākajam skaitam jāpiemēro uz riska faktoru balstīta pieeja, lai tādējādi ļautu dalībvalstīm koncentrēties uz galvenajām antropogēnajām slodzēm, kas ietekmē to ūdeņus. Visbeidzot, kritēriji un to lietojums būtu sīkāk jāprecizē, tostarp paredzot vai nosakot robežvērtības, lai tādējādi visur Savienības jūras ūdeņos būtu iespējams izmērīt to, cik lielā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis.
- (7) Saskaņā ar saistībām, kuras Komisija uzņēmusies, pieņemot Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai adresēto paziņojumu "Labāks regulējums labāku rezultātu sasniegšanai – ES programma" ⁽¹⁾, šim lēmumam būtu jānodrošina saskaņotība ar citiem Savienības tiesību aktiem. Lai uzlabotos dalībvalstu veikto laba vides stāvokļa definējumu konsekvence un salīdzināmība Savienības līmenī un lai novērstu lieku pārklāšanos, ir lietderīgi ņemt vērā attiecīgus standartus un monitoringa un novērtēšanas metodes, kas jau ir noteiktas ar Savienības tiesību aktiem, tostarp Padomes Direktīvu 92/43/EEK ⁽²⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK ⁽³⁾, Komisijas Regulu (EK) Nr. 1881/2006 ⁽⁴⁾, Padomes Regulu (EK) Nr.1967/2006 ⁽⁵⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/105/EK ⁽⁶⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/147/EK ⁽⁷⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr.1380/2013 ⁽⁸⁾.
- (8) Attiecībā uz katru Direktīvas 2008/56/EK I pielikumā uzskaitīto kvalitatīvo raksturlielumu un ņemot vērā minētās direktīvas III pielikumā iekļautos indikatīvos sarakstus, ir jānosaka izmantojamie kritēriji, tostarp kritēriju elementi, un – attiecīgā gadījumā – robežvērtības. Robežvērtības ir paredzētas, lai palīdzētu katrai dalībvalstij definēt laba vides stāvokļa raksturīgo iezīmju kopumu un novērtēt to, cik lielā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis. Jānosaka arī metodiskie standarti, tostarp novērtējuma ģeogrāfiskais mērogs un tas, kā izmantot kritērijus. Minētie kritēriji un metodiskie standarti ir vajadzīgi, lai nodrošinātu novērtējumu konsekvenci un dotu iespēju salīdzināt, cik lielā mērā dažādos jūras reģionos un apakšreģionos tiek sasniegts labs vides stāvoklis.
- (9) Lai attiecībā uz visiem atjauninājumiem, ko dalībvalstis veikušas pēc konkrētu savu jūras stratēģiju elementu pārskatīšanas, nodrošinātu saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 17. panta 3. punktu nosūtītās sīki izstrādātās informācijas salīdzināmību, būtu jānosaka monitoringa un novērtēšanas specifiskācija un standartizētās metodes, un tas jādara, ņemot vērā Savienības vai starptautiskā (tostarp reģionālā vai apakšreģionālā) līmenī jau esošās specifiskācija un standartus.
- (10) Kad dalībvalstis saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 9. panta 1. punktu definē laba vides stāvokļa raksturīgo iezīmju kopumu un saskaņā ar minētās direktīvas 11. pantu izveido koordinētas monitoringa programmas, tām šajā lēmumā noteiktie kritēriji, metodiskie standarti, monitoringa un novērtēšanas specifiskācija un standartizētās metodes būtu jāpiemēro salikumā ar Direktīvas 2008/56/EK III pielikuma indikatīvajos sarakstos uzskaitītajiem ekosistēmas elementiem, antropogēnajām slodzēm un cilvēka darbībām un vadoties pēc sākotnējā novērtējuma, kas veikts saskaņā ar minētās direktīvas 8. panta 1. punktu.

⁽¹⁾ COM(2015) 215 final.

⁽²⁾ Padomes 1992. gada 21. maija Direktīva 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīva 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Komisijas 2006. gada 19. decembra Regula (EK) Nr. 1881/2006, ar ko nosaka konkrētu piesārņotāju maksimāli pieļaujamo koncentrāciju pārtikas produktos (OV L 364, 20.12.2006., 5. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes 2006. gada 21. decembra Regula (EK) Nr. 1967/2006, kas attiecas uz Vidusjūras zvejas resursu ilgtspējīgas izmantošanas pārvaldības pasākumiem un ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 2847/93, kā arī atceļ Regulu (EK) Nr. 1626/94 (OV L 409, 30.12.2006., 11. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Direktīva 2008/105/EK par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā, un ar ko groza un sekojoši atceļ Padomes Direktīvas 82/176/EEK, 83/513/EEK, 84/156/EEK, 84/491/EEK, 86/280/EEK, un ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK (OV L 348, 24.12.2008., 84. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 30. novembra Direktīva 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regula (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1954/2003 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2371/2002 un (EK) Nr. 639/2004 un Padomes Lēmumu 2004/585/EK (OV L 354, 28.12.2013., 22. lpp.).

- (11) Lai izveidotu nepārprotamu saikni starp laba vides stāvokļa raksturīgo iezīmju kopuma definējumu un šā stāvokļa sasniegšanas apmēra novērtējumu, ir lietderīgi kritērijus un metodiskos standartus grupēt, pamatojoties uz Direktīvas 2008/56/EK I pielikumā noteiktajiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem un ņemot vērā minētās direktīvas III pielikumā noteiktos ekosistēmas elementu, antropogēno slodzi un cilvēka darbību indikatīvos sarakstus. Daži no šiem kritērijiem un metodiskajiem standartiem ir tiešā veidā saistīti ar vides stāvokļa novērtējumu vai ar galvenajām slodzēm un ietekmēm, kas minētas Direktīvas 2008/56/EK 8. panta 1. punkta attiecīgi a) vai b) apakšpunktā.
- (12) Gadījumos, kad robežvērtības nav noteiktas, dalībvalstīm tās būtu jānosaka Savienības, reģionāla vai apakšreģionāla līmeņa sadarbībā, piemēram, atsaucoties uz reģionālo jūras konvenciju pieņemtām vērtībām vai šo konvenciju satvarā izstrādājot jaunas vērtības. Gadījumos, kad robežvērtības būtu jānosaka Savienības līmeņa sadarbībā (ar jūru piesārņojošiem atkritumiem, zemūdens troksni un jūras gultnes integritāti saistītie raksturlielumi), tas tiks darīts saskaņā ar kopējo īstenošanas stratēģiju, kuru dalībvalstis un Komisija izveidojušas, piemērojot Direktīvu 2008/56/EK. Savienības, reģionāla vai apakšreģionāla līmeņa sadarbībā noteiktās robežvērtības kļūs par daļu no dalībvalstu definētā laba vides stāvokļa raksturīgo iezīmju kopuma, taču tikai pēc tam, kad tās būs iekļautas dalībvalstu ziņojumos, ko sniedz saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 17. panta 3. punktu, un nosūtītas Komisijai. Kamēr šādas robežvērtības Savienības, reģionāla vai apakšreģionāla līmeņa sadarbībā vēl nav noteiktas, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izmantot nacionālās robežvērtības, virzības tendences vai – kā aizstājējvērtības – slodzes robežvērtības.
- (13) Robežvērtībām attiecīgā gadījumā būtu jāatbilst kvalitātes līmenis, kurš atspoguļo kaitīgās ietekmes nozīmīgumu katram atsevišķam kritērijam, un tās būtu jānosaka saistībā ar atsaucē stāvokli. Robežvērtībām vajadzētu nodrošināt konsekveni ar Savienības tiesību aktiem un, lai atspoguļotu reģionus, apakšreģionus un apakšrajonus raksturojošās dažādās biotiskās un abiotiskās iezīmes, robežvērtības būtu jānosaka piemērotā ģeogrāfiskā mērogā. Tas nozīmē, ka, lai arī robežvērtību noteikšana notiek Savienības līmenī, rezultāts var būt atšķirīgs, reģionam, apakšreģionam vai apakšrajonam specifiskas robežvērtības. Robežvērtības turklāt būtu jānosaka pēc piesardzības principa, ņemot vērā iespējamus riskus jūras videi. Robežvērtību noteikšanā būtu jāņem vērā jūras ekosistēmu un to elementu dinamiskais raksturs, kas hidroloģisko un klimatisko izmaiņu, plēsēju un to upuru mijiedarbības un citu vides faktoru ietekmē var mainīties laikā un telpā. Robežvērtībās būtu jāatspoguļo arī tas, ka jūras ekosistēmas atveseļodamās var izveidot stāvokli, kas atbilst valdošajiem fiziogrāfiskajiem, ģeogrāfiskajiem, klimatiskajiem un bioloģiskajiem apstākļiem, nevis atgriezties kādā konkrētā pagātnes stāvoklī.
- (14) Saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 1. panta 3. punktu cilvēka darbību kopējā ietekme jā saglabā tādā līmenī, kas ir savienojams ar laba vides stāvokļa sasniegšanu, un jānodrošina tas, lai netiktu apdraudēta jūras ekosistēmu spēja saglabāties pēc cilvēka radītām pārmaiņām. Tādā attiecīgā gadījumā, ja tas neapdraud Direktīvas 2008/56/EK mērķu sasniegšanu un vienlaikus ļauj ilgtspējīgi izmantot jūras preces un pakalpojumus, dažu slodžu un to radītā vides ietekmējuma robežvērtībām nav obligāti jābūt sasniegtām visos dalībvalstu jūras ūdeņu apgabalos.
- (15) Ir jānosaka robežvērtības, kas būs daļa no raksturīgo iezīmju kopuma, kuru dalībvalstis izmantos laba vides stāvokļa definēšanā saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 9. panta 1. punktu, un tas, cik lielā mērā šīs robežvērtības ir jāsasniedz. Tādējādi robežvērtības pašas par sevi nav dalībvalstu laba vides stāvokļa definējums.
- (16) Tas, kādā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis, dalībvalstīm būtu jāizsaka, norādot, cik lielā daļā dalībvalsts jūras ūdeņu ir sasniegtas robežvērtības vai cik liela ir kritēriju elementu (sugu, piesārņotāju u. c.) daļa, kurā ir sasniegtas robežvērtības. Tā kā jūras vides reakcija uz pārmaiņām bieži vien ir lēna, dalībvalstīm, kad tās vērtē savu jūras ūdeņu stāvokli saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 17. panta 2. punkta a) apakšpunktu, būtu jāatzīmē stāvokļa izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu, norādot, ka stāvoklis ir uzlabojies, nemainīgs vai pasliktinājies.
- (17) Ja robežvērtības, kas noteiktas saskaņā ar šo lēmumu, kādam konkrētam kritērijam paliek neizpildītas, dalībvalstīm būtu jāapsver atbilstīgu pasākumu vai papildu pētījumu vai izpēti veikšana.
- (18) Kad dalībvalstīm jāsadarbības reģionālā vai apakšreģionālā līmenī, tām saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 6. pantu, ja iespējams un vajadzīgs, būtu jāizmanto jau pastāvošas reģionālas institucionālās sadarbības struktūras, tostarp tās, kas izveidotas ar reģionālajām jūras konvencijām. Līdzīgā veidā, ja nav īpašu kritēriju un metodisko

standartu, tostarp kritēriju integrēšanas standartu, un monitoringa un novērtēšanas specifiku un standartizētu metožu, dalībvalstīm, ja iespējams un vajadzīgs, par pamatu būtu jāņem tās, kas izstrādātas starptautiskā, reģionālā vai apakšreģionālā līmenī, piemēram, pieņemtas reģionālo jūras konvenciju satvarā, vai jāizmanto citi starptautiski mehānismi. Cits risinājums ir attiecīgā gadījumā dalībvalstīm savstarpēji koordinēt darbības reģionā vai apakšreģionā. Turklāt dalībvalsts, pamatojoties uz savu jūras ūdeņu specifiku, var papildus Direktīvas 2008/56/EK īstenošanai nolemt apsvērt papildu elementus, kas nav noteikti šajā lēmumā un nav aplūkoti starptautiskā, reģionālā vai apakšreģionālā līmenī, vai apsvērt šā lēmuma elementu piemērošanu saviem pārejas ūdeņiem, kas definēti Direktīvas 2000/60/EK 2. panta 6. punktā.

- (19) Lai faktiski un iedarbīgi īstenotu savu jūras ūdeņu monitoringu un novērtēšanu un lai būtu vieglāk prioritizēt darbības, kas jāveic, lai sasniegtu labu vides stāvokli, konkrētos apstākļos būtu jānodrošina dalībvalstīm pietiekami liela rīcības brīvība, lai tās varētu koncentrēties uz galvenajām slodzēm un vides ietekmējumiem dažādajos ekosistēmas elementos katrā reģionā vai apakšreģionā. Tālab, pirmkārt, dalībvalstīm vajadzētu spēt noteikt, ka pamatos gadījumos daži no kritērijiem nav jāpiemēro. Otrkārt, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nolemt neizmantot noteiktus kritēriju elementus vai pievienot papildu elementus, vai pastiprināti pievērsties konkrētām savu jūras ūdeņu matricām vai apgabaliem ar nosacījumu, ka šāda rīcība ir balstīta uz slodžu un to ietekmju radītā riska novērtējumu. Visbeidzot, ir jānošķir primārie un sekundārie kritēriji. Primārie kritēriji būtu jāizmanto, lai nodrošinātu konsekvenci viscaur Savienībā, bet attiecībā uz sekundārajiem kritērijiem būtu jānodrošina rīcības brīvība. Lēmums par sekundāra kritērija izmantošanu vajadzības gadījumā būtu jāpieņem dalībvalstīm, lai papildinātu primāro kritēriju vai ja ir risks, ka attiecībā uz konkrētu kritēriju jūras vidē netiks sasniegts vai saglabāts labs vides stāvoklis.
- (20) Kritērijiem, tostarp robežvērtībām, un metodiskajiem standartiem un monitoringa un novērtēšanas specifiku un standartizētajām metodēm būtu jāpamatojas uz labāko pieejamo zinātnisko informāciju. Tomēr pašreizējā zinātnes un tehnikas attīstības pakāpe vēl nav pietiekama, lai dažus no šiem kritērijiem varētu izstrādāt pamatīgāk, un jaunās zināšanas un izpratne būtu jāliet, tiklīdz tā kļūst pieejama.
- (21) Tāpēc Lēmums 2010/477/ES būtu jāatceļ.
- (22) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar regulatīvās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Priekšmets

Šis lēmums nosaka:

- a) atbilstoši Direktīvas 2008/56/EK 9. panta 3. punktam – kritērijus un metodiskos standartus, kas dalībvalstīm jāizmanto, kad tās saskaņā ar minētās direktīvas 9. panta 1. punktu, pamatodamās uz Direktīvas 2008/56/EK I un III pielikumu un vadoties pēc sākotnējā novērtējuma, kurš izdarīts saskaņā ar minētās direktīvas 8. panta 1. punktu, definē laba vides stāvokļa raksturīgo iezīmju kopumu, kas vajadzīgs, lai novērtētu, cik lielā mērā šis stāvoklis ir sasniegts;
- b) atbilstoši Direktīvas 2008/56/EK 11. panta 4. punktam – monitoringa un novērtēšanas specifiku un standartizētas metodes, kas dalībvalstīm jāizmanto, kad tās saskaņā ar minētās direktīvas 11. pantu izveido koordinētas monitoringa programmas;
- c) termiņus, kādos Savienības, reģionālā vai apakšreģionālā līmeņa sadarbībā nosakāmas robežvērtības, kritēriju elementu saraksti un metodiskie standarti;
- d) prasību par kritēriju elementu, robežvērtību un metodisko standartu paziņošanu.

2. pants

Definīcijas

Šajā lēmumā piemēro Direktīvas 2008/56/EK 3. panta definīcijas.

Piemēro arī šādas definīcijas:

- 1) "apakšreģioni" ir Direktīvas 2008/56/EK 4. panta 2. punktā uzskaitītie apakšreģioni;
- 2) "apakšiedalījums" ir Direktīvas 2008/56/EK 4. panta 2. punktā minētais apakšiedalījums;
- 3) "invazīva svešzemju suga" ir invazīva svešzemju suga Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr.1143/2014⁽¹⁾ 3. panta 2. punkta nozīmē;
- 4) "kritēriju elementi" ir ekosistēmu veidojošie elementi, jo īpaši tās bioloģiskie elementi (sugas, biotopi un to sabiedrības), vai jūras vides noslogojuma (bioloģiskie, fiziskie, vielu, atkritumu un enerģijas) aspekti, kurus novērtē katra atsevišķā kritērija ietvaros;
- 5) "robežvērtība" ir vērtība vai vērtību diapazons, kas ļauj novērtēt attiecībā uz konkrētu kritēriju sasniegto kvalitātes līmeni un tādējādi palīdz novērtēt to, cik lielā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis.

3. pants

Kritēriju, metodisko standartu, specifiskāciju un standartizētu metožu izmantošana

1. Dalībvalstis šā lēmuma īstenošanā izmanto pielikumā noteiktos primāros kritērijus un ar tiem saistītos metodiskos standartus, specifiskāciju un standartizētās metodes. Tomēr, pamatojoties uz sākotnējo novērtējumu vai uz tā turpmākajiem atjauninājumiem, kas veikti saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 8. pantu un 17. panta 2. punktu, dalībvalstis pamatotos apstākļos drīkst noteikt, ka vienu vai vairākus no primārajiem kritērijiem nav lietderīgi izmantot. Šādos gadījumos dalībvalstis Direktīvas 2008/56/EK 9. panta 2. punktā un 17. panta 3. punktā paredzētās paziņošanas satvarā sniedz Komisijai attiecīgu pamatojumu.

Pirms dalībvalsts saskaņā ar šā panta pirmo daļu nolēmj neizmantot primāru kritēriju, tā, ievērojot Direktīvas 2008/56/EK 5. un 6. pantā noteikto reģionālās sadarbības pienākumu, par savu lēmumu informē pārējās dalībvalstis, kuru ūdeņi atrodas tajā pašā jūras reģionā vai apakšreģionā.

2. Pielikumā noteiktos sekundāros kritērijus un ar tiem saistītos metodiskos standartus, kā arī specifiskāciju un standartizētās metodes izmanto, lai papildinātu primāro kritēriju vai ja ir risks, ka attiecībā uz konkrēto kritēriju jūras vidē netiks sasniegts vai saglabāts labs vides stāvoklis. Ja pielikumā nav noteikts citādi, par sekundāro kritēriju izmantošanu atsevišķi lemj katra dalībvalsts.

3. Ja šajā lēmumā nav noteikti kritēriji un metodiskie standarti un monitoringa un novērtēšanas specifiskāciju un standartizētās metodes, tostarp metodes datu agregēšanai telpā un laikā, dalībvalstis, ja iespējams un vajadzīgs, par pamatu ņem tās, kas izstrādātas starptautiskā, reģionālā vai apakšreģionālā līmenī, piemēram, pieņemtas reģionālo jūras konvenciju satvarā.

4. Kamēr nav izveidoti Savienības, starptautiskie, reģionālie vai apakšreģionālie saraksti, kuros uzskaitīti kritēriju elementi, metodiskie standarti un monitoringa un novērtēšanas specifiskāciju un standartizētās metodes, un ja reģionālā sadarbība tiek īstenota, kā noteikts Direktīvas 2008/56/EK 5. un 6. pantā, dalībvalstis drīkst izmantot nacionālā līmenī izveidotus sarakstus.

4. pants

Robežvērtību noteikšana Savienības, reģionālā vai apakšreģionālā līmeņa sadarbībā

1. Ja saskaņā ar šo lēmumu dalībvalstīm Savienības, reģionālā vai apakšreģionālā līmeņa sadarbībā ir jānosaka robežvērtības, tās:

- a) ir daļa no raksturīgo iezīmju kopuma, kuru dalībvalstis izmanto laba vides stāvokļa definēšanā;
- b) nodrošina konsekveni ar Savienības tiesību aktiem;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 22. oktobra Regula (ES) Nr. 1143/2014 par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību (OV L 317, 4.11.2014., 35. lpp.).

- c) attiecīgā gadījumā ataino kvalitātes līmeni, kurš atspoguļo kaitīgās ietekmes nozīmīgumu katram atsevišķam kritērijam, un ir noteiktas saistībā ar atsaucis stāvokli;
- d) ir noteiktas piemērotā ģeogrāfiskā mērogā, lai tādējādi atspoguļotu dažādās reģioniem, apakšreģioniem un apakšreģioniem raksturīgās biotiskās un abiotiskās iezīmes;
- e) ir noteiktas pēc piesardzības principa, ņemot vērā iespējamus riskus jūras videi;
- f) nodrošina to, ka dažādi kritēriji ir konsekventi attiecībā uz vienu un to pašu ekosistēmas elementu;
- g) izmanto labāko pieejamo zinātnisko informāciju;
- h) pamatojas uz ilgtermiņa dinamiskās rindas datiem (ja tādi ir pieejami), kas palīdz noteikt vispiemērotāko vērtību;
- i) atspoguļo ekosistēmas dabīgo dinamiku, tostarp plēsēju un to upuru mijiedarbību un hidroloģiskās un klimatiskās izmaiņas, un arī to, ka ekosistēma vai tās daļas atveseļodamās var izveidot stāvokli, kas atbilst valdošajiem fiziogrāfiskajiem, ģeogrāfiskajiem, klimatiskajiem un bioloģiskajiem apstākļiem, nevis atgriezties kādā konkrētā pagātnes stāvoklī;
- j) ja iespējams un vajadzīgs, nodrošina konsekveni ar atbilstošajām vērtībām, ko noteikušas reģionālās institucionālās sadarbības struktūras, tostarp ar vērtībām, kas pieņemtas reģionālo jūras konvenciju satvarā.

2. Kamēr dalībvalstis Savienības, reģionālā vai apakšreģionālā līmeņa sadarbībā vēl nav noteikušas robežvērtības, kā prasīts saskaņā ar šo lēmumu, tās, lai aprakstītu pakāpi, kādā ir sasniegts labs vides stāvoklis, drīkst izmantot jebkuru no šādiem risinājumiem:

- a) nacionālās robežvērtības, ja tiek pildīts Direktīvas 2008/56/EK 5. un 6. pantā noteiktais reģionālās sadarbības pienākums;
- b) vērtību virzības tendences;
- c) slodzes robežvērtības (kā aizstājējvērtības).

Ja izmanto kādu no šiem risinājumiem, iespēju robežās nodrošina saskaņību ar 1. punkta a)–i) apakšpunktā izklāstītajiem principiem.

3. Ja robežvērtības, tostarp tās, ko dalībvalstis noteikušas saskaņā ar šo lēmumu, kādam konkrētam kritērijam paliek neizpildītas tik lielā apmērā, kādu attiecīgā dalībvalsts saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 9. panta 1. punktu definējusi kā labu vides stāvokli, dalībvalstis apsver, vai būtu jāveic pasākumi saskaņā ar minētās direktīvas 13. pantu un vai ir vajadzīgi papildu pētījumi vai izpēte.

4. Robežvērtības, ko dalībvalstis noteikušas saskaņā ar šo lēmumu, var tikt periodiski pārskatītas, ņemot vērā zinātnes un tehnikas attīstību, un vajadzības gadījumā grozītas, pirms notiek Direktīvas 2008/56/EK 17. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētā pārskatīšana.

5. pants

Laika plānojums

1. Kad saskaņā ar šo lēmumu dalībvalstīm Savienības, reģionālā vai apakšreģionālā līmeņa sadarbībā jānosaka robežvērtības, kritēriju elementu saraksti vai metodiskie standarti, dalībvalstis cenšas to paveikt termiņā, kas noteikts attiecībā uz sākotnējā novērtējuma un laba vides stāvokļa definējuma pirmreizējo pārskatīšanu saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 17. panta 2. punkta a) apakšpunktu (2018. gada 15. jūlijs).

2. Ja Savienības, reģionālā vai apakšreģionālā līmeņa sadarbībā nosakāmas robežvērtības, kritēriju elementu sarakstus un metodiskos standartus dalībvalstis 1. punktā noteiktajā termiņā noteikt nespēj, tās tos nosaka iespējami drīz pēc tam, bet ar nosacījumu, ka tām līdz 2018. gada 15. oktobrim Direktīvas 2008/56/EK 9. panta 2. punktā un 17. panta 3. punktā paredzētās paziņošanas satvarā jāsniedz Komisijai attiecīgs pamatojums.

*6. pants***Paziņošana**

Katra dalībvalsts Direktīvas 2008/56/EK 17. panta 3. punktā paredzētās paziņošanas satvarā nosūta Komisijai ziņas par kritēriju elementiem, robežvērtībām un metodiskajiem standartiem, kas saskaņā ar šo lēmumu noteikti Savienības, reģionālā vai apakšreģionālā līmeņa sadarbībā un ko dalībvalsts ir nolēmusi izmantot par daļu no laba vides stāvokļa raksturīgo iezīmju kopuma, kuru tā definē saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 9. panta 1. punktu.

*7. pants***Atcelšana**

Lēmums 2010/477/ES tiek atcelts.

Atsauces uz Lēmumu 2010/477/ES uzskata par atsaucēm uz šo lēmumu.

*8. pants***Stāšanās spēkā**

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2017. gada 17. maijā

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER*

PIELIKUMS

Jūras ūdeņu laba vides stāvokļa kritēriji un metodiskie standarti, kas attiecas uz Direktīvas 2008/56/EK I pielikumā minētajiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem un uz minētās direktīvas III pielikumā izklāstītajiem indikatīvajiem sarakstiem, un uz monitoringa un novērtēšanas specifikācijām un standartizētām metodēm

Šis pielikums ir iedalīts divās daļās:

- I daļā ir noteikti kritēriji un metodiskie standarti laba vides stāvokļa noteikšanai saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 9. panta 3. punktu, kā arī monitoringa un novērtēšanas specifikācijas un standartizētas metodes saskaņā ar minētās direktīvas 11. panta 4. punktu, kas dalībvalstīm jāizmanto saistībā ar galvenajām slodzēm un ietekmēm, kas minētas Direktīvas 2008/56/EK 8. panta 1. punkta b) apakšpunktā,
- II daļā ir noteikti kritēriji un metodiskie standarti laba vides stāvokļa noteikšanai saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 9. panta 3. punktu, kā arī monitoringa un novērtēšanas specifikācijas un standartizētas metodes, kas dalībvalstīm jāizmanto saistībā ar vides stāvokļa novērtējumu, kas minēts Direktīvas 2008/56/EK 8. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

I DAĻA

Galveno slodžu un ietekmju monitoringa un novērtēšanas kritēriji, metodiskie standarti, specifikācijas un standartizētas metodes saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 8. panta 1. punkta b) apakšpunktu

I daļā ir iztirzāti raksturlielumi ⁽¹⁾, kas saistīti ar attiecīgajām antropogēnajām slodzēm: bioloģiskās slodzes (2. un 3. raksturlielums), fiziskās slodzes (6. un 7. raksturlielums) un vielas, piedrazojums un enerģija (5., 8., 9., 10. un 11. raksturlielums), kā uzskaitīts Direktīvas 2008/56/EK III pielikumā.

2. raksturlielums

Cilvēka darbību rezultātā introducētās svešzemju sugas ir tādā apjomā, kas nerada nelabvēlīgas izmaiņas ekosistēmās

Relevantā slodze: svešzemju sugu ieviešanās vai izplatīšanās

Kritēriji, tostarp kritērija elementi, un metodiskie standarti

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
Jaunintroducētas svešzemju sugas.	<p>D2C1 – primārais kritērijs</p> <p>To svešzemju sugu skaits, kas cilvēka darbības rezultātā jaunintroducētas savvaļā novērtēšanas periodā (6 gadi), skaitot no atsauces gada, kas izmantots sākotnējā novērtēšanā saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 8. panta 1. punktu, ir samazināts un, ja iespējams, samazināts līdz nullei.</p> <p>Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā nosaka jaunintroducēto svešzemju sugu skaita robežvērtību.</p>	<p>Novērtējuma mērogs</p> <p>Reģiona vai apakšreģiona apakšrajoni, ko vajadzības gadījumā nodala valstu robežas.</p> <p>Kritēriju izmantošana</p> <p>To, kādā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis, katrai novērtētajai teritorijai izsaka šādi:</p> <p>— cilvēka darbības rezultātā jaunintroducēto svešzemju sugu skaits 6 gadu novērtēšanas periodā, un šo sugu saraksts.</p>

⁽¹⁾ Šajā lēmumā termins "raksturlielums" nozīmē relevantos kvalitatīvos raksturlielumus laba vides stāvokļa noteikšanai, kas uzskaitīti Direktīvas 2008/56/EK I pielikumā.

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
<p>Naturalizējušās svešzemju sugas, jo īpaši invazīvās svešzemju sugas, pie kurām pieder relevantās sugas, kas iekļautas Savienības invazīvo svešzemju sugu sarakstā, kurš pieņemts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1143/2014 4. panta 1. punktu, un sugas, ko ir lietderīgi izmantot pie kritērija D2C3.</p> <p>Dalībvalstis šo sarakstu izveido reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.</p>	<p>D2C2 – sekundārais kritērijs</p> <p>To naturalizējušos svešzemju sugu, jo sevišķi invazīvo sugu, skaitliskums un telpiskais sadalījums, kuras ievērojami palielina nelabvēlīgo ietekmi uz konkrētām sugu grupām vai dzīvotņu lieltipiem.</p>	<p>Novērtējuma mērogs</p> <p>Tas pats, kas izmantots attiecīgo sugu grupu vai dzīvotņu lieltipu novērtēšanai pie 1. un 6. raksturlieluma.</p> <p>Kritēriju izmantošana</p> <p>Kritēriju D2C2 (svešzemju sugu kvantificēšana) izsaka katrai novērtētajai sugai, un to izmanto kritērija D2C3 (svešzemju sugu nelabvēlīgā ietekme) novērtēšanai.</p> <p>Kritērijs D2C3 rāda to nelabvēlīgi izmainījušos sugu grupu proporcionālo daļu un nelabvēlīgi izmainījušos dzīvotņu lieltipu platību, un tādējādi šis kritērijs palīdz veikt attiecīgo novērtējumu arī pie 1. un 6. raksturlieluma.</p>
<p>Svešzemju sugu apdraudētās sugu grupas un dzīvotņu lieltipi, ko atlasa no tiem, kurus izmanto pie 1. un 6. raksturlieluma.</p> <p>Dalībvalstis šo sarakstu izveido reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.</p>	<p>D2C3 – sekundārais kritērijs</p> <p>Svešzemju sugu (īpaši invazīvo svešzemju sugu) dēļ nelabvēlīgi izmainījušos sugu grupu proporcionālā daļa un nelabvēlīgi izmainījušos dzīvotņu lieltipu telpiskais apmērs.</p> <p>Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā nosaka jaunintroducēto svešzemju sugu skaita robežvērtības attiecībā uz sugu grupu un dzīvotņu lieltipu nelabvēlīgām izmaiņām svešzemju sugu dēļ.</p>	

Monitoringa un novērtēšanas specifiskācijas un standartizētas metodes

1. "Jaunintroducētas" svešzemju sugas ir sugas, par kuru klātbūtni teritorijā iepriekšējā novērtējuma periodā nebija zināms.
2. "Naturalizējušās" svešzemju sugas ir sugas, par kuru klātbūtni teritorijā iepriekšējā novērtējuma periodā bija zināms.
3. D2C1: ja nav skaidrs, vai svešzemju sugu jaunienākšanas iemesls ir cilvēka darbība vai dabiska izplatīšanās no kaimiņos esošām teritorijām, introdukciju uzskaita pie kritērija D2C1.
4. D2C2: ja sugas sastopamība un skaitliskums sezonāli mainās (piem., planktons), monitoringu veic attiecīgos gada periodos.
5. Monitoringa programmas iespēju robežās sasaista ar tām monitoringa programmām, kas nepieciešamas sakarā ar 1., 4., 5. un 6. raksturlielumu, jo parasti tiek izmantotas tās pašas paraugu ņemšanas metodes un ir lietderīgāk svešzemju sugu monitoringu veikt plašāka bioloģiskās daudzveidības monitoringa ietvaros, izņemot gadījumus, kad paraugu ņemšanā ir jākoncentrējas uz jaunintroducēšanas galvenajiem vektoriem un riska teritorijām.

Kritērija mērvienības:

- D2C1: novērtējamā teritorijā novērtēšanas periodā (6 gadi) jaunintroducēto sugu skaits,
- D2C2: katras svešzemju sugas skaitliskums (īpatņu skaits, biomasa tonnās (t) vai platība kvadrātkilometros (km²)),
- D2C3: nelabvēlīgi izmainītās sugu grupas proporcionālā daļa (vietējo sugu un svešzemju sugu attiecība, ko izsaka kā sugu skaitu un/vai to skaitliskumu grupā) vai dzīvotņu lieltipa telpiskais apmērs (kvadrātkilometros (km²)).

3. raksturlielums

Visu komerciāliem mērķiem izmantoto zivju, gliemju, vēžveidīgo un adatādaiņu populāciju apmēri ir drošās bioloģiskās robežās, un populācijas sadalījums pēc īpatņu vecuma un izmēra liecina par veselīgu krājumu

Relevantā slodze: Savvaļas sugu, t. sk. mērķsugu un nemērķa sugu, ieguve vai mirstība/tām nodarīts kaitējums

Kritēriji, tostarp kritērija elementi, un metodiskie standarti

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
<p>Komerčiāliem mērķiem izmantotās zivis, gliemji, vēžveidīgie un adatādaiņi.</p> <p>Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā izveido sarakstu ar komerciāliem mērķiem izmantotām zivīm, gliemjiem, vēžveidīgajiem un adatādaiņiem saskaņā ar specifiskāciju sadaļā noteiktajiem kritērijiem.</p>	<p>D3C1 – primārais kritērijs</p> <p>Komerčiāliem mērķiem izmantoto sugu populāciju zvejas izraisītās mirstības rādītājs ir vienāds ar vai zemāks par līmeni, pie kura iespējams maksimālais ilgtspējīgas ieguves apjoms (MSY). Apspriežas ar attiecīgajām zinātniskajām struktūrām saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1380/2013 26. pantu.</p>	<p>Novērtējuma mērogs</p> <p>Katras sugas populācijas novērtē katram reģionam vai apakšreģionam ekoloģiski relevantā mērogā, ko noteikušas attiecīgas Regulas (ES) Nr. 1380/2013 26. pantā minētās zinātniskās struktūras, pamatojoties uz Starptautiskās Jūras pētniecības padomes (ICES) apgabalu, Vidusjūras Vispārējās zivsaimniecības komisijas (GFCM) ģeogrāfisko apakšapgabalu un Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) noteikto Makaronēzijas biogeogrāfiskā reģiona zvejas apgabalu specifiskajām agregācijām.</p>
	<p>D3C2⁽¹⁾ – primārais kritērijs</p> <p>Komerčiāliem mērķiem izmantoto sugu <i>nārsta bara biomasa</i> ir lielāka par biomasas līmeni, pie kura iespējams maksimālais ilgtspējīgas ieguves apjoms (MSY). Apspriežas ar attiecīgajām zinātniskajām struktūrām saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1380/2013 26. pantu.</p>	<p><i>Kritēriju izmantošana</i></p> <p>To, kādā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis, katrai novērtētajai teritorijai izsaka šādi:</p>
	<p>D3C3⁽¹⁾ ⁽²⁾ – primārais kritērijs</p> <p>Komerčiāliem mērķiem izmantoto sugu populāciju īpatņu sadalījums pēc vecuma un izmēra liecina par veselīgu populāciju. Tas nozīmē, ka ir proporcionāli liels skaits vecu/lielu īpatņu un ka izmantošanas negatīvā ietekme uz ģenētisko daudzveidību ir samazinājusies.</p> <p>Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā nosaka robežvērtības katrai sugas populācijai saskaņā ar zinātniskajiem ieteikumiem, kuri saņemti atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1380/2013 26. pantam.</p>	<p>a) novērtētās populācijas, attiecībā uz katru kritēriju sasniegtās vērtības, tas, vai ir sasniegti pie kritērija D3C1 un D3C2 noteiktie līmeņi un pie kritērija D3C3 noteiktās robežvērtības, un populācijas vispārējais stāvoklis, pamatojoties uz Savienības līmenī saskaņotajiem kritēriju integrēšanas noteikumiem;</p> <p>b) komerciāliem mērķiem izmantoto sugu populācijas novērtējamā teritorijā, kuras netika novērtētas.</p> <p>Šo populāciju novērtēšanas rezultāti palīdz veikt novērtēšanu pie 1. un 6. raksturlieluma, ja šīs sugas ir relevantas konkrētu sugu grupu un bentisko dzīvotņu tipu novērtēšanai.</p>

⁽¹⁾ D3C2 un D3C3 ir kritēriji, ar ko raksturo komerciāliem mērķiem izmantoto zivju, gliemju, vēžveidīgo un adatādaiņu stāvokli, taču skaidrības labad tie ir iekļauti I daļā.

⁽²⁾ D3C3 var vēl nebūt pieejams izmantošanai 2018. gada pārskatā par sākotnējo novērtēšanu un laba vides stāvokļa noteikšanu saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 17. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

Komerčiāliem mērķiem neizmantotu sugu ieguve vai mirstība/tām nodarītais kaitējums (nejausa piezveja) zvejas darbību rezultātā ir aplūkots pie kritērija D1C1.

Jūras gultnes fiziskus iztraucējumus, t. sk. ietekmi uz bentisko sugu sabiedrībām, zvejas darbību rezultātā apskata kritēriji pie 6. raksturlieluma (jo īpaši kritēriji D6C2 un D6C3), un tie ir jāiztirzā novērtējumos par bentisko dzīvotņu tipiem pie 1. un 6. raksturlieluma.

Monitoringa un novērtēšanas specifiskāciju un standartizētas metodes

1. Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā sagatavo komerciāliem mērķiem izmantoto sugu sarakstu, kas vajadzīgs kritēriju piemērošanai katrā novērtējamā teritorijā; šo sarakstu katram 6 gadu novērtējuma periodam atjaunina, ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 199/2008⁽¹⁾ un šādus elementus:

a) visi krājumi, ko pārvalda saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1380/2013;

⁽¹⁾ Padomes 2008. gada 25. februāra Regula (EK) Nr. 199/2008 par Kopienas sistēmas izveidi datu vākšanai, pārvaldībai un izmantošanai zivsaimniecības nozarē un par atbalstu zinātniskā padoma izstrādei saistībā ar kopējo zivsaimniecības politiku (OV L 60, 5.3.2008., 1. lpp.).

- b) sugas, kuru zvejas iespējas (kopējo pieļaujamo nozveju un kvotas) nosaka Padome saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 3. punktu;
- c) sugas, kuru minimālie saglabāšanas references izmēri ir noteikti ar Regulu (EK) Nr. 1967/2006;
- d) sugas, uz kurām attiecas daudzgadu plāni saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1380/2013 9. pantu;
- e) sugas, uz kurām attiecas nacionālie pārvaldības plāni saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1967/2006 19. pantu;
- f) visas sugas, kas reģionālā vai nacionālā mērogā ir nozīmīgas mazapjoma zvejniecībām/vietējām piekrastes zvejniecībām.

Šī lēmuma kontekstā tādas komerciāliem mērķiem izmantotās sugas, kas novērtējamā teritorijā ir svešzemju sugas, sarakstā neiekļauj, proti, nevērtē to devumu laba vides stāvokļa sasniegšanā pie 3. raksturlieluma.

2. Regula (EK) Nr. 199/2008 paredz noteikumus, kā daudzgadu programmu ietvaros tiek vākti un pārvaldīti ar zivsaimniecības nozari saistītie bioloģiskie, tehniskie, vidiskie un sociālekonomiskie dati, ko izmanto monitoringā pie 3. raksturlieluma.
3. Jēdzienu "populācijas" saprot kā jēdzienu "krājumi" Regulas (ES) Nr. 1380/2013 nozīmē.
4. Attiecībā uz kritērijiem D3C1 un D3C2 piemēro šādus nosacījumus:
 - a) krājumi, ko pārvalda saskaņā ar daudzgadu plānu atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1380/2013 9. pantam, – jauktās zvejniecībās zvejas izraisītais mirstības mērķapjoms un biomasas līmenis, pie kura iespējams maksimālais ilgtspējīgas ieguves apjoms, atbilst attiecīgajam daudzgadu plānam;
 - b) attiecībā uz Vidusjūras reģionu un Melnās jūras reģionu izmanto piemērotas aizstājējvērtības.
5. Izmanto šādas novērtēšanas metodes:
 - a) D3C1: ja kvantitatīvie novērtējumi, kuros iegūst zvejas izraisītas mirstības vērtības, nav pieejami, jo pieejamie dati ir nepilnīgi, tad kā alternatīvu metodi izmanto citus mainīgos, piemēram, attiecību starp nozveju un biomasas indeksu ("nozvejas/biomasas attiecība"). Tādos gadījumos izmanto piemērotu tendenču analīzes metodi (piem., pašreizējo vērtību var salīdzināt ar ilglaicīgu vēsturisku vidējo vērtību);
 - b) D3C2: izmantotā robežvērtība ir saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1380/2013 2. panta 2. punktu. Ja kvantitatīvie novērtējumi, kuros iegūst nārsta bara biomasas vērtības, nav pieejami, jo pieejamie dati ir nepilnīgi, tad kā alternatīvu metodi izmanto ar biomasu saistītus indeksus, piemēram, nozveju uz piepūles vienību, vai no uzskaites datiem iegūtos skaitliskuma indeksus. Tādos gadījumos izmanto piemērotu tendenču analīzes metodi (piem., pašreizējo vērtību var salīdzināt ar ilglaicīgu vēsturisku vidējo vērtību);
 - c) D3C3 atspoguļo to, ka sugas veselīgu populāciju raksturo vecu, lielu īpatņu liels īpatsvars. Relevantās iezīmes ir šādas:
 - i) populācijas īpatņu sadalījums pēc izmēra, ko izsaka šādi:
 - to zivju proporcionālais daudzums, kuru vidējais izmērs pārsniedz izmēru pirmās dzimumgatavības laikā, vai
 - 95 % zivju garuma sadalījums katrā populācijā, kas novērots pētniecības kuģu veiktajā uzskaitē vai citā uzskaitē;
 - ii) sugas izmantošanas nevēlamā ietekme uz gēniem, piemēram, izmērs pirmās dzimumgatavības laikā, ja šis rādītājs ir piemērots un izmantojams.

Kad šis kritērijs būs zinātniskā un tehniskā ziņā pamatīgāk izstrādāts, relevantās iezīmes varēs izteikt arī citādi.

Kritērija mērvienības:

- D3C1: zvejas izraisītas mirstības gada rādītājs,
- D3C2: biomasa tonnās (t) vai katras sugas īpatņu skaits, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar 5. punkta b) apakšpunktu tiek izmantoti citi indeksi,
- D3C3: 5. punkta c) apakšpunkts, i) punkta pirmais ievilkums – proporcionālais daudzums (procentos) vai skaits; ii) punkta otrais ievilkums – garums centimetros (cm); iii) punkts – garums centimetros (cm).

5. raksturlielums

Līdz minimumam ir samazināta cilvēka darbību izraisītā eitrofikācija, jo īpaši tās nelabvēlīgā ietekme, tāda kā bioloģiskās daudzveidības samazināšanās, ekosistēmu degradācija, kaitīgo aļģu ziedēšana un skābekļa trūkums dziļākajos ūdens slāņos

Relevantā slodze: barības vielu ievade; organiskās vielas ievade

Kritēriji, tostarp kritērija elementi, un metodiskie standarti

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
<p>Barības vielas vertikālajā ūdens slānī: izšķīdušais neorganiskais slāpekļis (<i>DIN</i>), kopējais slāpekļis (<i>TN</i>), izšķīdušais neorganiskais fosfors (<i>DIP</i>), kopējais fosfors (<i>TP</i>).</p> <p>Piekrastes ūdeņos – kā minēts Direktīvā 2000/60/EK.</p> <p>Aiz piekrastes ūdeņiem – dalībvalstis var reģionālā vai apakšreģionālā līmenī nolemt neizmantot vienu vai vairākus no šiem barības vielu elementiem.</p>	<p>D5C1 – primārais kritērijs</p> <p>Barības vielu koncentrācija nav tādā līmenī, kas liecinātu par nelabvēlīgām eitrofikācijas sekām.</p> <p>Robežvērtības ir šādas:</p> <p>a) piekrastes ūdeņos – vērtības, kas noteiktas saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK;</p> <p>b) aiz piekrastes ūdeņiem – vērtības, kas saskanīgas ar vērtībām, kuras noteiktas piekrastes ūdeņiem saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK. Dalībvalstis šīs vērtības nosaka reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.</p>	<p>Novērtējuma mērogs</p> <p>— piekrastes ūdeņos – kā minēts Direktīvā 2000/60/EK,</p> <p>— aiz piekrastes ūdeņiem – reģiona vai apakšreģiona apakšrajoni, ko vajadzības gadījumā nodala valstu robežas.</p> <p>Kritēriju izmantošana</p> <p>To, kādā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis, katrai novērtētajai teritorijai izsaka šādi:</p> <p>a) attiecībā uz katru izmantoto kritēriju sasniegtās vērtības un aplēse par novērtējamās teritorijas platību, kurā ir sasniegtas noteiktās robežvērtības;</p>
<p>Hlorofila <i>a</i> koncentrācija vertikālajā ūdens slānī</p>	<p>D5C2 – primārais kritērijs</p> <p>Hlorofila <i>a</i> koncentrācija nav tādā līmenī, kas liecinātu par nelabvēlīgu ietekmi, kuru rada bagātināšanās ar barības vielām.</p> <p>Robežvērtības ir šādas:</p> <p>a) piekrastes ūdeņos – vērtības, kas noteiktas saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK;</p> <p>b) aiz piekrastes ūdeņiem – vērtības, kas saskanīgas ar vērtībām, kuras noteiktas piekrastes ūdeņiem saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK. Dalībvalstis šīs vērtības nosaka reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.</p>	<p>b) piekrastes ūdeņos – kritēriju izmanto saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK prasībām, lai noteiktu, vai ūdenstilpē norisinās eitrofikācija (¹);</p> <p>c) aiz piekrastes ūdeņiem – aplēse par teritorijas platību (kā proporcionālu daļu (procentos)), kur nenorisinās eitrofikācija (uz ko norāda visu izmantoto kritēriju rezultāti, kuru integrācijas veids ir saskaņots, ja iespējams, Savienības līmenī, vai vismaz reģionālā vai apakšreģionālā līmenī).</p> <p>Par sekundāro kritēriju izmantošanu aiz piekrastes ūdeņiem vienojas reģionālā vai apakšreģionālā līmenī.</p>
<p>Kaitīgo aļģu (piem., cianobaktēriju) ziedēšana vertikālajā ūdens slānī</p>	<p>D5C3 – sekundārais kritērijs</p> <p>Kaitīgo aļģu ziedēšanas notikumu skaits, telpiskais apmērs un ilgums nav tādā līmenī, kas liecinātu par nelabvēlīgu ietekmi, kuru rada bagātināšanās ar barības vielām.</p>	

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
Vertikālā ūdens slāņa fotiskais limits (caurredzamība)	<p>Dalībvalstis šo līmeņu robežvērtības nosaka reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.</p> <p>D5C4 – sekundārais kritērijs</p> <p>Vertikālā ūdens slāņa fotiskais limits (caurredzamība) suspendēto aļģu daudzuma palielināšanās dēļ nav samazinājies līdz līmenim, kas liecinātu par nelabvēlīgu ietekmi, kuru rada bagātināšanās ar barības vielām.</p> <p>Robežvērtības ir šādas:</p> <p>a) piekrastes ūdeņos – vērtības, kas noteiktas saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK;</p> <p>b) aiz piekrastes ūdeņiem – vērtības, kas saskanīgas ar vērtībām, kuras noteiktas piekrastes ūdeņiem saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK. Dalībvalstis šīs vērtības nosaka reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.</p>	<p>Novērtēšanas rezultātus izmanto pelaģisko dzīvotņu novērtēšanā pie 1. raksturlieluma šādā veidā:</p> <p>— sadalījums un aplēse par teritorijas platību (kā proporcionālu daļu (procentos)), kur norisinās eitrofikācija vertikālajā ūdens slānī (uz ko norāda tas, vai ir sasniegtas kritēriju D5C2, D5C3 un D5C4 – ja tos izmanto – robežvērtības).</p> <p>Novērtēšanas rezultātus izmanto bentisko dzīvotņu novērtēšanā pie 1. un 6. raksturlielumu šādā veidā:</p> <p>— sadalījums un aplēse par teritorijas platību (kā proporcionālu daļu (procentos)), kur norisinās eitrofikācija jūras gultnē (uz ko norāda tas, vai ir sasniegtas kritēriju D5C4, D5C5, D5C6, D5C7 un D5C8 – ja tos izmanto – robežvērtības).</p>
Izšķīdušais skābeklis vertikālā ūdens slāņa apakšā	<p>D5C5 – primārais kritērijs (to var aizstāt ar D5C8):</p> <p>Izšķīdušā skābekļa koncentrācija dēļ bagātināšanās ar barības vielām nav samazinājusies līdz līmenim, kas liecina par nelabvēlīgu ietekmi uz bentiskajām dzīvotnēm (t. sk. saistīto biotu un mobilajām sugām) vai citām eitrofikācijas sekām.</p> <p>Robežvērtības ir šādas:</p> <p>a) piekrastes ūdeņos – vērtības, kas noteiktas saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK;</p> <p>b) aiz piekrastes ūdeņiem – vērtības, kas saskanīgas ar vērtībām, kuras noteiktas piekrastes ūdeņiem saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK. Dalībvalstis šīs vērtības nosaka reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.</p>	
Bentisko dzīvotņu oportunistiskas makroaļģes	<p>D5C6 – sekundārais kritērijs</p> <p>Oportunistisku makroaļģu skaitliskums nav sasniedzis tādu līmeni, kas liecina par nelabvēlīgu ietekmi, kuru rada bagātināšanās ar barības vielām.</p> <p>Robežvērtības ir šādas:</p> <p>a) piekrastes ūdeņos – vērtības, kas noteiktas saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK;</p> <p>b) ja šis kritērijs ir relevants ūdeņiem aiz piekrastes ūdeņiem – vērtības, kas saskanīgas ar vērtībām, kuras noteiktas piekrastes ūdeņiem saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK. Dalībvalstis šīs vērtības nosaka reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.</p>	

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
Bentisko dzīvotņu makrofitu sabiedrības (daudzgadīgas jūras aļģes un jūraszāles, piemēram, brūnaļģes, parastās jūraszāles un posidonijas)	D5C7 – sekundārais kritērijs Makrofitu sabiedrību sugu sastāvs un relatīvais skaitliskums vai sadalījums dziļumā sasniedz vērtības, kas liecina, ka bagātināšanās ar barības vielām nav izraisījusi nelabvēlīgu ietekmi, tostarp ūdens cauriedzamības samazināšanos, proti: a) piekrastes ūdeņos – vērtības, kas noteiktas saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK; b) ja šis kritērijs ir relevants ūdeņiem aiz piekrastes ūdeņiem – vērtības, kas saskaņā ar vērtībām, kuras noteiktas piekrastes ūdeņiem saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK. Dalībvalstis šīs vērtības nosaka reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.	
Bentisko dzīvotņu makrofaunas sabiedrības	D5C8 – sekundārais kritērijs (izņemot gadījumus, kad ar to aizstāj D5C5) Makrofaunas sabiedrību sugu sastāvs un relatīvais skaitliskums sasniedz vērtības, kas liecina, ka nav nelabvēlīgas ietekmes, kuru rada bagātināšanās ar barības vielām un organisko vielu, proti: a) piekrastes ūdeņos – bentiskās bioloģiskās kvalitātes elementu vērtības, kas noteiktas saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK; b) aiz piekrastes ūdeņiem – vērtības, kas saskaņā ar vērtībām, kuras noteiktas piekrastes ūdeņiem saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK. Dalībvalstis šīs vērtības nosaka reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.	

(¹) Šajā novērtējumā var būt lietderīgi izmantot norāžu dokumentus, kas publicēti Direktīvas 2000/60/EK kopējās īstenošanas stratēģijas kontekstā (piem., Nr. 13 – *Overall Approach to the Classification of Ecological Status and Ecological Potential* (Visaptveroša pieeja ekoloģiskā stāvokļa un ekoloģiskā potenciāla izmaiņām) un Nr. 23 – *Eutrophication Assessment in the Context of European Water Policies* ("Eitrofikācijas novērtējums Eiropas ūdens politikas kontekstā").

Monitoringa un novērtēšanas specifiskās un standartizētas metodes

- Piekrastes ūdeņos kritērija elementus izvēlas saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK.
- Attiecībā uz kritērijiem D5C2 un D5C3 dalībvalstis var papildus izmantot arī fitoplanktona sugu sastāvu un skaitliskumu.
- Ja iespējams, vāc informāciju par ceļiem, kā barības vielas nonāk jūras vidē (gaiss, sauszeme, jūra).
- Monitorings aiz piekrastes ūdeņiem var nebūt nepieciešams, jo risks ir zems, piemēram, gadījumos, kad piekrastes ūdeņos ir sasniegtas robežvērtības, ņemot vērā barības vielu ievadi no gaisa, jūras (ieskaitot piekrastes ūdeņus) un pārrobežu avotiem.
- Katra kritērija novērtēšanai piekrastes ūdeņos izmanto novērtējumus saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK.
- Vērtības, kas noteiktas saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK, ir vai nu vērtības, kas noteiktas interkalibrācijā saskaņā ar Komisijas Lēmumu 2013/480/ES (¹), vai vērtības, kas noteiktas valstu tiesību aktos saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 8. pantu un V pielikumu. Tās jāsaprot kā ekoloģiskās kvalitātes koeficientu "robeža starp labiem un vidējiem rādītājiem".
- Sugu sastāvs attiecas uz zemāko novērtēšanai piemēroto taksonomisko rangu.

(¹) Komisijas 2013. gada 20. septembra Lēmums 2013/480/ES, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2000/60/EK nosaka dalībvalstu monitoringa sistēmu klasifikāciju vērtības pēc interkalibrācijas un atceļ Lēmumu 2008/915/EK (OV L 266, 8.10.2013., 1. lpp.).

Kritērija mērvienības:

- D5C1: barības vielu koncentrācija mikromolos uz litru ($\mu\text{mol/l}$),
- D5C2: hlorofila *a* koncentrācija (biomasa) mikrogramos uz litru ($\mu\text{g/l}$),
- D5C3: ziedēšanas gadījumi kā gadījumu skaits, ilgums dienās un telpiskā izplatība kvadrātkilometros gadā (km^2),
- D5C4: fotiskais limits kā dziļums metros (m),
- D5C5: skābekļa koncentrācija vertikālā ūdens slāņā apakšā miligramos uz litru (mg/l),
- D5C6: ekoloģiskās kvalitātes koeficients: makroaļģu skaitliskums vai telpiskais aptvērums. Nelabvēlīgās ietekmes apmērs kvadrātkilometros (km^2) vai kā proporcionālā daļa (procentos) no novērtējamās teritorijas,
- D5C7: ekoloģiskās kvalitātes koeficients: sugu sastāva un relatīvā skaitliskuma novērtējums vai makrofitu augšanas maksimālais dziļums. Nelabvēlīgās ietekmes apmērs kvadrātkilometros (km^2) vai kā proporcionālā daļa (procentos) no novērtējamās teritorijas,
- D5C8: ekoloģiskās kvalitātes koeficients: sugu sastāva un relatīvā skaitliskuma novērtējums. Nelabvēlīgās ietekmes apmērs kvadrātkilometros (km^2) vai kā proporcionālā daļa (procentos) no novērtējamās teritorijas.

Dalībvalstis izmanto vienības vai ekoloģiskās kvalitātes koeficientus – ja tās/tie pieejami –, kas sniegti saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK.

6. raksturlielums

Jūras gultnes integritāte ir tāda, kas nodrošina, ka ir saglabāta ekosistēmu struktūra un funkcijas un nav nelabvēlīgas ietekmes jo īpaši uz bentiskajām ekosistēmām

Relevantā slodze: fiziski zudumi (kam par iemeslu ir jūras gultnes substrāta vai morfoloģijas neatgriezeniskas izmaiņas un jūras gultnes substrāta ieguve); jūras gultnes fiziski iztraucējumi (pārejoši vai atgriezeniski)

Kritēriji, tostarp kritērija elementi, un metodiskie standarti

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
Jūras gultnes fiziski zudumi (t. sk. plūdmaiņu zonās)	D6C1 – primārais kritērijs Dabiskās jūras gultnes fizisko zudumu (neatgriezeniskas izmaiņas) telpiskais apmērs un sadalījums	Novērtējuma mērogs Tas pats, kas izmantots bentisko dzīvotņu lieltipu novērtēšanai pie 1. un 6. raksturlieluma.
Jūras gultnes fiziski iztraucējumi (t. sk. plūdmaiņu zonās)	D6C2 – primārais kritērijs Jūras gultnes fizisko iztraucējumu telpiskais apmērs un sadalījums	Kritēriju izmantošana Kritērija D6C1 (fizisko zudumu telpiskais apmērs un sadalījums) novērtēšanas rezultātus izmanto kritēriju D6C4 un D7C1 novērtēšanā.
Bentisko dzīvotņu lieltipi vai citi dzīvotņu tipi (ko izmanto pie 1. un 6. raksturlieluma).	D6C3 – primārais kritērijs Katra tāda dzīvotņu tipa telpiskais apmērs, kuru fizisko iztraucējumu dēļ ir skārusi negatīva ietekme, proti, ir mainījusies biotiskā un abiotiskā struktūra un funkcijas (piem., sugu sastāva un to relatīvā skaitliskuma izmaiņas, īpaši jutīgu vai trauslu sugu iztrūkums vai tādu sugu iztrūkums, kas nodrošina svarīgas funkcijas, sugas īpatņu izmēru struktūra). Dalībvalstis fizisko iztraucējumu nelabvēlīgās ietekmes robežvērtības nosaka reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.	Kritērija D6C2 (fizisko iztraucējumu slodžu sadalījums un aplēse par platību) novērtēšanas rezultātus izmanto kritērija D6C3 novērtēšanā. Kritērija D6C3 (aplēse par fizisko iztraucējumu nelabvēlīgās ietekmes apmēru katrā dzīvotņu tipā novērtējamā teritorijā) novērtēšanas rezultātus izmanto kritērija D6C5 novērtēšanā.

Kritēriji D6C1, D6C2 un D6C3 attiecas tikai uz slodzēm “fiziski zudumi” un “fiziski iztraucējumi” un to ietekmi, savukārt kritēriji D6C4 un D6C5 attiecas uz 6. raksturlieluma vispārējo novērtējumu un bentisko dzīvotņu novērtējumu pie 1. raksturlieluma. Kritēriji D6C4 un D6C5 ir iztirzāti šā pielikuma II daļā.

Monitoringa un novērtēšanas specifiskācijas un standartizētas metodes

1. Monitoringa metodes:

- a) D6C1: novērtē neatgriezeniskas jūras gultnes izmaiņas, kuru iemesls ir dažādas cilvēka darbības (ieskaitot dabiskās jūras gultnes substrāta vai morfoloģijas izmaiņas, kuru cēlonis ir fiziska pārstrukturēšana, infrastruktūras attīstība un substrāta zudumi jūras gultnes materiālu ieguves rezultātā);
- b) D6C2: novērtē fiziskus traucējumus, kuru iemesls ir dažādas cilvēka darbības (piem., zveja ar grunts traļiem);
- c) piekrastes ūdeņi: izmanto hidromorfoloģiskos datus un attiecīgos novērtējumus saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK. Aiz piekrastes ūdeņiem datus var ievākt no infrastruktūras un licencētu ieguves vietu kartēšanas.

2. Kas attiecas uz novērtēšanas metodēm, datus agregē tā, lai:

- a) D6C1 tiek novērtēts kā zudusi platība attiecībā pret visu bentisko dzīvotņu dabisko platību novērtējamā teritorijā (piem., antropogēno izmaiņu apmērs);
- b) D6C3 tiek novērtēts attiecībā pret katra novērtētā bentisko dzīvotņu tipa kopējo dabisko platību.

3. Ar fiziskiem zudumiem saprot jūras gultnes neatgriezeniskas izmaiņas, kas ilgst vai, domājams, ilgs divus ziņošanas ciklus (12 gadus) vai ilgāk.

4. Ar fiziskiem traucējumiem saprot tādas jūras gultnes izmaiņas, kas ir atgriezeniskas, ja tiek pārtraukta traucējumu slodži izraisošā darbība.

5. Pie kritērija D6C3 sugu sastāvs attiecas uz zemāko novērtēšanai piemēroto taksonomisko rangu.

Kritērija mērvienības:

- D6C1: novērtējamās teritorijas fiziski zudusi platība kvadrātkilometros (km²),
- D6C2: novērtējamās teritorijas fiziski iztraucētā platība kvadrātkilometros (km²),
- D6C3: katra dzīvotņu tipa nelabvēlīgi ietekmētā platība kvadrātkilometros (km²) vai proporcionālā daļa (procentos) no dzīvotnes kopējās dabiskās platības novērtējamā teritorijā.

7. raksturlielums

Neatgriezeniskas hidrogrāfisko apstākļu izmaiņas nerada nelabvēlīgu ietekmi uz jūras ekosistēmām

Relevantā slodze: fiziski zudumi (kam par iemeslu ir jūras gultnes substrāta vai morfoloģijas neatgriezeniskas izmaiņas vai jūras gultnes substrāta ieguve); hidroloģisko apstākļu izmaiņas

Kritēriji, tostarp kritērija elementi, un metodiskie standarti

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
Jūras gultnes un vertikālā ūdens slāņa hidrogrāfiskas izmaiņas (t.sk. plūdmaiņu zonās).	D7C1 – sekundārais kritērijs Ar dabiskās jūras gultnes fiziskiem zudumiem (!) saistītu jūras gultnes un vertikālā ūdens slāņa hidrogrāfisko apstākļu pastāvīgo izmaiņu (piemēram, viļņu kustības, straumju, sāļuma, temperatūras izmaiņas) telpiskais apmērs un sadalījums.	Novērtējuma mērogs Tas pats, ko izmanto bentisko dzīvotņu lieltipu novērtēšanai pie 1. un 6. raksturlieluma. Kritēriju izmantošana Kritērija D7C1 (hidrogrāfisko izmaiņu sadalījums un aplēse par apmēru) novērtēšanas rezultātus izmanto kritērija D7C2 novērtēšanā.
Bentisko dzīvotņu lieltipi vai citi dzīvotņu tipi (ko izmanto pie 1. un 6. raksturlieluma).	D7C2 – sekundārais kritērijs Katra bentisko dzīvotņu tipa telpiskais apmērs, ko skārusi nelabvēlīga ietekme (fiziskie un hidrogrāfiskie parametri un saistītās bioloģiskās sabiedrības) hidrogrāfisko apstākļu neatgriezenisku izmaiņu dēļ.	

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
	Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā nosaka hidrogrāfisko apstākļu neatgriezenisko izmaiņu nelabvēlīgās ietekmes robežvērtības.	Kritērija D7C2 (aplēse par nelabvēlīgās ietekmes apmēru katrā dzīvotņu tipā novērtējamā teritorijā) novērtēšanas rezultātus izmanto kritērija D6C5 novērtēšanā.

(¹) Ar fiziskiem zudumiem saprot 6. raksturlieluma specifikācijas 3. punktā minēto.

Monitoringa un novērtēšanas specifiskācijas un standartizētas metodes

1. Monitoringa un novērtēšanas metodes

- a) Monitoringā galveno uzmanību pievērš izmaiņām, kas saistītas ar infrastruktūras attīstīšanu vai nu krastā, vai atkrastē.
- b) Lai novērtētu, kāda apmēra ietekme ir katram infrastruktūras attīstīšanas projektam, izmanto vai nu vides ietekmējuma novērtēšanas hidrodinamiskos modeļus, kas validēti ar mērījumiem uz vietas, vai citus piemērotus informācijas avotus.
- c) Attiecībā uz piekrastes ūdeņiem izmanto hidromorfoloģiskos datus un attiecīgos novērtējumus saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK.

2. Kas attiecas uz novērtēšanas metodēm, datus agregē tā, lai:

- a) D7C1 tiek novērtēts attiecībā pret visu dzīvotņu kopējo dabisko platību novērtējamā teritorijā;
- b) D7C2 tiek novērtēts attiecībā pret katra novērtētā bentisko dzīvotņu tipa kopējo dabisko platību.

Kritērija mērvienības:

- D7C1: novērtējamās teritorijas hidrogrāfiski izmainījusies platība kvadrātkilometros (km²),
- D7C2: katra dzīvotņu tipa nelabvēlīgi ietekmētā platība kvadrātkilometros (km²) vai proporcionālā daļa (procentos) no dzīvotnes kopējās dabiskās platības novērtējamā teritorijā.

8. raksturlielums

Piesārņotāju koncentrācijas pakāpe ir tāda, ka piesārņojums nerada nelabvēlīgu ietekmi

Relevantās slodzes: citu vielu (piem., sintētisku vielu, nesintētisku vielu, radionuklīdu) ievade

Kritēriji, tostarp kritērija elementi, un metodiskie standarti

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
1. Piekrastes un teritoriālajos ūdeņos:	D8C1 – primārais kritērijs	Novērtējuma mērogs
a) piesārņotāji, kas atlasīti saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK:	Piekrastes un teritoriālajos ūdeņos piesārņotāju koncentrācijas nepārsniedz šādas robežvērtības:	— piekrastes un teritoriālajos ūdeņos – kā minēts Direktīvā 2000/60/EK,
i) piesārņotāji, attiecībā uz kuriem vides kvalitātes standarts ir noteikts Direktīvas 2008/105/EK I pielikuma A daļā;	a) iedaļas “kritērija elementi” 1. punkta a) apakšpunktā minētie piesārņotāji – vērtības, kas noteiktas saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK;	— aiz teritoriālajiem ūdeņiem – reģiona vai apakšreģiona apakšrajoni, ko vajadzības gadījumā nodala valstu robežas.
ii) piekrastes ūdeņos – upju baseiniem specifiskie piesārņotāji saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK VIII pielikumu;		

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
<p>b) pārējie relevantie piesārņotāji, piemēram, no atkrastes avotiem, kas nav identificēti saskaņā ar a) apakšpunktu un var izraisīt nelabvēlīgu piesārņojošu ietekmi reģionā vai apakšreģionā. Dalībvalstis šo piesārņotāju sarakstu izveido reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.</p> <p>2. Aiz teritoriālajiem ūdeņiem:</p> <p>a) 1. punktā minētie piesārņotāji, ja tie var izraisīt nelabvēlīgu piesārņojošu ietekmi;</p> <p>b) pārējie relevantie piesārņotāji, kas nav apzināti saskaņā ar 2. punkta a) apakšpunktu un var izraisīt nelabvēlīgu piesārņojošu ietekmi reģionā vai apakšreģionā. Dalībvalstis šo piesārņotāju sarakstu izveido reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.</p>	<p>b) ja a) apakšpunktā minētos piesārņotāju mēra matricā, kurai nav noteikta vērtība saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK, tad šo piesārņotāju koncentrāciju attiecīgajā matricā nosaka dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā;</p> <p>c) vēl citi piesārņotāji, kas atlasīti saskaņā ar iedaļas "kritērija elementi" 1. punkta b) apakšpunktu – konkrētai matricai (ūdens, sedimenti vai biota) noteiktās koncentrācijas, kas var izraisīt nelabvēlīgu piesārņojošu ietekmi. Dalībvalstis šīs koncentrācijas nosaka reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā, apsverot to piemērošanu gan piekrastes un teritoriālajos ūdeņos, gan aiz tiem.</p> <p>Aiz teritoriālajiem ūdeņiem piesārņotāju koncentrācijas nepārsniedz šādas robežvērtības:</p> <p>a) piesārņotāji, kas atlasīti saskaņā ar iedaļas "kritērija elementi" 2. punkta a) apakšpunktu – piekrastes un teritoriālajiem ūdeņiem piemērojamās vērtības;</p> <p>b) piesārņotāji, kas atlasīti saskaņā ar iedaļas "kritērija elementi" 2. punkta b) apakšpunktu – konkrētai matricai (ūdens, nogulas vai biota) noteiktās koncentrācijas, kas var izraisīt nelabvēlīgu piesārņojošu ietekmi. Dalībvalstis šīs koncentrācijas nosaka reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.</p>	<p><i>Kritēriju izmantošana</i></p> <p>To, kādā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis, katrai novērtētajai teritorijai izsaka šādi:</p> <p>a) katrs pie kritērija D8C1 minētais piesārņotājs – tā koncentrācija, izmantotā matricā (ūdens, sedimenti, biota), tas, vai sasniegtas noteiktās robežvērtības, to novērtēto piesārņotāju proporcionālā daļa, kas ir sasnieguši robežvērtības, t. sk. atsevišķi norādot vielas, kuru aprīte ir līdzīga visuresošām PBT vielām, kā noteikts Direktīvas 2008/105/EK 8.a panta 1. punkta a) apakšpunktā;</p> <p>b) katra pie kritērija D8C2 novērtētā suga – aplēse par nelabvēlīgi ietekmētās populācijas skaitliskumu novērtējamā teritorijā;</p> <p>c) katra pie kritērija D8C2 novērtētā dzīvotne – aplēse par novērtējamās teritorijas platību, kas nelabvēlīgi ietekmēta.</p> <p>Par kritērija D8C2 izmantošanu laba vides stāvokļa vispārējā novērtēšanā attiecībā uz 8. raksturlielumu vienojas reģionālā vai apakšreģionālā līmenī.</p> <p>Kritērija D8C2 novērtēšanas rezultātus vajadzības gadījumā izmanto novērtēšanā pie 1. un 6. raksturlieluma.</p>
<p>Piesārņotāju apdraudētās sugas un dzīvotnes.</p> <p>Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā izveido sugu un relevanto analizējamo audu sarakstu un dzīvotņu sarakstu.</p>	<p>D8C2 – sekundārais kritērijs</p> <p>Sugu veselīgumu un dzīvotņu stāvokli (piem., sugu sastāvu un relatīvo skaitliskumu vietās, kur pastāv hronisks piesārņojums) neskar nelabvēlīga ietekme piesārņotāju (tostarp to kumulatīvo un sinerģētisko efektu) dēļ.</p> <p>Dalībvalstis šīs nelabvēlīgās ietekmes un to robežvērtības nosaka reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.</p>	
<p>Būtiska akūta piesārņojuma gadījumi, kuros ir iesaistītas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/35/EK (!) 2. panta 2. punktā definētās piesārņojošās vielas, tostarp jēlnafta un līdzīgi savienojumi.</p>	<p>D8C3 – primārais kritērijs</p> <p>Būtiska akūta piesārņojuma gadījumu telepiskais apmērs un ilgums ir samazināts līdz minimumam.</p>	<p><i>Novērtējuma mērogs</i></p> <p>Reģionālais vai apakšreģionālais līmenis, vajadzības gadījumā iedalījums pa valstu robežām.</p>

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
		<p><i>Kritēriju izmantošana</i></p> <p>To, kādā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis, katrai novērtētajai teritorijai izsaka šādi:</p> <p>— aplēse par būtiska akūta piesārņojuma gadījumu kopējo telpisko apmēru, kā arī sadalījumu un kopējo ilgumu katrā gadā.</p> <p>Šo kritēriju izmanto kā ierosu kritērija D8C4 novērtēšanai.</p>
Sugas, kas pieder pie II daļas 1. tabulā uzskaitītajām sugu grupām, un bentisko dzīvotņu lieltipi, kas uzskaitīti II daļas 2. tabulā.	<p>D8C4 – sekundārais kritērijs (izmanto tad, ja iestājies būtiska akūta piesārņojuma gadījums)</p> <p>Būtiska akūta piesārņojuma gadījumu negatīvā ietekme uz sugu veselīgumu un dzīvotņu stāvokli (piem., sugu sastāvu un relatīvo skaitliskumu) ir samazināta līdz minimumam un, ja iespējams, izskausta vispār.</p>	<p><i>Novērtējuma mērogs</i></p> <p>Tas pats, kas izmantots sugu grupu vai bentisko dzīvotņu lieltipu novērtēšanai pie 1. un 6. raksturlieluma.</p> <p><i>Kritēriju izmantošana</i></p> <p>Ja kumulatīvie telpiskie un laiciskie efekti ir būtiski, tad kritērija D8C4 novērtēšanas rezultātus izmanto novērtēšanā attiecībā uz 1. un 6. raksturlielumu, proti, lai sagatavotu:</p> <p>a) aplēsi par katras nelabvēlīgi ietekmētās sugas skaitliskumu;</p> <p>b) aplēsi par katra nelabvēlīgi ietekmētā dzīvotņu lieltipa apmēru.</p> <p>Par kritērija D8C4 izmantošanu laba vides stāvokļa vispārējā novērtēšanā attiecībā uz 8. raksturlielumu vienojas reģionālā vai apakšreģionālā līmenī.</p>

(¹) Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 7. septembra Direktīva 2005/35/EK par kuģu radīto piesārņojumu un sodu, tostarp kriminālsodu, ieviešanu par nodarījumiem, kas saistīti ar piesārņojumu (OV L 255, 30.9.2005., 11. lpp.).

Monitoringa un novērtēšanas specifiskācijas un standartizētas metodes

1. Kas attiecas uz kritērija D8C1 elementiem, to pārējo piesārņotāju atlasē saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu un 2. punkta b) apakšpunktu, kas var izraisīt nelabvēlīgu piesārņojošu ietekmi, balstās uz riska novērtējumu. Attiecībā uz šiem piesārņotājiem novērtēšanā izmantotā matrica un robežvērtības ir reprezentatīvas visjutīgākajām sugām un ekspoziācijas ceļiem, tostarp cilvēka veselības apdraudējumiem, kurus rada ekspoziācija caur barības ķēdi.
2. Šī lēmuma kontekstā
 - a) Kritērijs D8C1: piekrastes un teritoriālajos ūdeņos esošo piesārņotāju novērtēšanas vajadzībām dalībvalstis veic piesārņotāju monitoringu saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK prasībām; ja ir pieejami saskaņā ar minēto direktīvu veiktie novērtējumi, izmanto tos. Ja iespējams, vāc informāciju par ceļiem, kā piesārņotāji nonāk jūras vidē (gaiss, sauszeme, jūra).
 - b) Kritēriji D8C2 un D8C4: lai novērtētu ietekmi uz veselīgumu, relevanti var būt biomarkieri vai populācijas demogrāfiskie rādītāji (piem., auglības, izdzīvotības, mirstības rādītāji un reproduktīvā spēja).
 - c) Kritēriji D8C3 un D8C4: šā lēmuma kontekstā monitoringa ir nepieciešams tad, ja ir iestājies būtiska akūta piesārņojuma gadījums, nevis Direktīvas 2008/56/EK 11. pantā paredzēto regulārā monitoringa programmu ietvaros.
 - d) Kritērijs D8C3: dalībvalstis, ja iespējams, identificē būtiska akūta piesārņojuma gadījuma avotu. Šajā nolūkā tās var izmantot Eiropas Jūras drošības aģentūras satelītnovērošanu.

3. Ar piesārņotājiem saprot gan atsevišķas vielas, gan vielu grupas. Konsekventas ziņošanas labad par vielu grupēšanu vienojas Savienības līmenī.
4. Sugu sastāvs attiecas uz zemāko novērtēšanai piemēroto taksonomisko rangu.

Kritērija mērvienības:

- D8C1: piesārņotāju koncentrācijas ūdenī mikrogramos uz litru ($\mu\text{g/l}$), sedimentos mikrogramos sausmasas uz kilogramu ($\mu\text{g/kg}$), biotā mikrogramos mitrmasas uz kilogramu ($\mu\text{g/kg}$),
- D8C2: katras skartās sugas skaitliskums (īpatņu skaits vai citas piemērotas vienības, par ko panākta vienošanās reģionālā vai apakšreģionālā līmenī); katra skartā dzīvotņu lieltipa platība kvadrātkilometros (km^2),
- D8C3: būtiska akūta piesārņojuma gadījumu ilgums dienās un telpiskās izplatības apmērs kvadrātkilometros (km^2) gadā,
- D8C4: katras skartās sugas skaitliskums (īpatņu skaits vai citas piemērotas vienības, par ko panākta vienošanās reģionālā vai apakšreģionālā līmenī); katra skartā dzīvotņu lieltipa platība kvadrātkilometros (km^2).

9. raksturlielums

Piesārņotāju daudzums pārtikas patēriņam paredzētās zivīs un citās jūras vēltēs nepārsniedz Savienības tiesību aktos vai citos attiecīgajos standartos noteiktos līmeņus

Relevantā slodze: bīstamu vielu ievade

Kritēriji, tostarp kritērija elementi, un metodiskie standarti

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
<p>Regulā (EK) Nr. 1881/2006 uzskaitītie piesārņotāji.</p> <p>Šā lēmuma kontekstā dalībvalstis var nolemt neņemt vērā Regulā (EK) Nr. 1881/2006 uzskaitītos piesārņotājus, ja tas ir pamatoti, balstoties uz riska novērtējumu.</p> <p>Dalībvalstis var novērtēt vēl citus piesārņotājus, kas nav iekļauti Regulā (EK) Nr. 1881/2006. Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā izveido šo citu piesārņotāju sarakstu.</p> <p>Dalībvalstis izveido sugu un relevanto analizējamo audu sarakstu un dzīvotņu sarakstu saskaņā ar iedaļā "specifikācijas" izklāstītajiem nosacījumiem. Šo sugu un relevanto audu sarakstu izveidē dalībvalstis var reģionāli vai apakšreģionāli sadarboties.</p>	<p>D9C1 – primārais kritērijs</p> <p>Piesārņotāju līmenis nozvejotu vai savvaļā iegūtu (izņemot marikultūrā audzētu zivju) jūras velšu (t.sk. zivju, vēžveidīgo, gliemju, adatādaiņu, jūras aļģu un citu ēdamo augu) ēdamajos audos (attieciīgi muskuļos, aknās, ikros, mīkstumā vai citās mīkstās daļās) nepārsniedz šādas vērtības:</p> <p>a) Regulā (EK) Nr. 1881/2006 uzskaitītie piesārņotāji – minētajā regulā noteiktie maksimālie līmeņi, kas šā lēmuma kontekstā uzskatāmi par robežvērtībām;</p> <p>b) citi piesārņotāji, kas nav iekļauti Regulā (EK) Nr. 1881/2006, – dalībvalstu reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā noteiktas robežvērtības.</p>	<p>Novērtējuma mērogs</p> <p>Nozvejas vai ražošanas apgabals saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1379/2013 (¹) 38. pantu.</p> <p>Kritēriju izmantošana</p> <p>To, kādā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis, katrai novērtētajai teritorijai izsaka šādi:</p> <p>— katra piesārņotāja koncentrācija jūras vēltēs, izmantotā matrica (suga un audi), tas, vai ir sasniegtas noteiktās robežvērtības, to novērtēto piesārņotāju proporcionālā daļa, kas sasnieguši savas robežvērtības.</p>

(¹) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regula (ES) Nr. 1379/2013 par zvejas un akvakultūras produktu tirgu kopīgo organizāciju un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1184/2006 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 104/2000 (OV L 354, 28.12.2013., 1. lpp.).

Monitoringa un novērtēšanas specifikācijas un standartizētas metodes

1. Kad dalībvalstis veido kritērijam D9C1 vajadzīgo sugu sarakstu, šim sugām:

- a) jābūt attiecīgajā jūras reģionā vai apakšreģionā relevantām;
- b) jāietilpst Regulas (EK) Nr. 1881/2006 darbības jomā;

- c) jābūt piemērotām attiecīgā piesārņotāja novērtēšanai;
- d) jāpieder pie dalībvalstī visvairāk patērētajām sugām vai pie patēriņam visvairāk nozvejotajām vai iegūtajām sugām.
2. Ja piesārņotājam noteiktais standarts ir pārsniegts, tad veic turpmāku monitoringu, lai noskaidrotu piesārņojuma noturību attiecīgajā teritorijā un sugās, no kā ņemti paraugi. Monitorings notiek līdz brīdim, kad ir pietiekami pierādījumi, ka vairs nepastāv standartu pārsniegšanas risks.
3. Šā lēmuma kontekstā paraugu ņemšanu, kas vajadzīga piesārņotāju maksimālo līmeņu novērtēšanai, veic saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 882/2004 ⁽¹⁾ 11. pantu un ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 589/2014 ⁽²⁾ un Komisijas Regulu (EK) Nr. 333/2007 ⁽³⁾.
4. Katrā reģionā vai apakšreģionā dalībvalstis nodrošina, ka paraugu ņemšanas laiciskais un ģeogrāfiskais aptvērumis ir pietiekams, lai varētu iegūt reprezentatīvus paraugus ar konkrētajiem piesārņotājiem jūras reģiona vai apakšreģiona jūras veltēs.

Kritērija mērvienības:

— D9C1: piesārņotāju koncentrācijas Regulas (EK) Nr. 1881/2006 pielikumā noteiktajās vienībās.

10. raksturlielums

Jūras piedrazojuma īpašības un daudzums nekaitē piekrastes un jūras videi

Relevantā slodze: piedrazojuma ienese

Kritēriji, tostarp kritērija elementi, un metodiskie standarti

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
<p>Piedrazojums (izņemot mikropiedrazojumu), kas klasificēts šādās kategorijās ⁽¹⁾: mākslīgi polimērmateriāli, gumija, tekstilmateriāli / tekstilizstrādājumi, papīrs / kartons, pārstrādāta / apstrādāta koksne, metāls, stikls / keramika, ķimikālijas, nedefinēts piedrazojums un pārtikas atkritumi.</p> <p>Dalībvalstis var definēt sīkākas apakškategorijas.</p>	<p>D10C1 – primārais kritērijs</p> <p>Piedrazojuma sastāvs, daudzums un telpiskais sadalījums piekrastē, vertikālā ūdens slāņa augšējā daļā un uz jūras gultnes ir tādā līmenī, kas neapdraud piekrastes un jūras vidi.</p> <p>Dalībvalstis Savienības līmeņa sadarbībā nosaka šo līmeņu robežvērtības, ņemot vērā reģionālo un apakšreģionālo specifikā.</p>	<p><i>Novērtējuma mērogs</i></p> <p>Reģiona vai apakšreģiona apakšrajoni, ko vajadzības gadījumā nodala valstu robežas.</p> <p><i>Kritēriju izmantošana</i></p> <p>To, kādā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis, katrai novērtētajai teritorijai izsaka šādi par katru kritēriju atsevišķi:</p> <p>a) rezultāti pie katra kritērija (piedrazojuma vai mikropiedrazojuma daudzums katrā kategorijā) un to sadalījums katrā matricā, kas izmantota pie D10C1 un D10C2, un tas, vai ir sasniegtas robežvērtības;</p> <p>b) rezultāti pie kritērija D10C3 (piedrazojuma vai mikropiedrazojuma daudzums pa kategorijām un sugām) un tas, vai ir sasniegtas robežvērtības.</p>
<p>Mikropiedrazojums (daļiņas < 5 mm), kas klasificēts kategorijās “mākslīgi polimērmateriāli” un “pārējie”.</p>	<p>D10C2 – primārais kritērijs</p> <p>Mikropiedrazojuma sastāvs, daudzums un telpiskais sadalījums piekrastē, vertikālā ūdens slāņa augšējā daļā un jūras gultnes nogulās ir tādā līmenī, kas neapdraud piekrastes un jūras vidi.</p>	<p>b) rezultāti pie kritērija D10C3 (piedrazojuma vai mikropiedrazojuma daudzums pa kategorijām un sugām) un tas, vai ir sasniegtas robežvērtības.</p>

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 882/2004 par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem (OV L 165, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas 2014. gada 2. jūnija Regula (ES) Nr. 589/2014, ar ko nosaka paraugu ņemšanas un analīzes metodes dioksīnu un dioksīniem līdzīgu polihlorbifenilu (PCB) un PCB, kuri nav līdzīgi dioksīniem, koncentrācijas kontrolei konkrētos pārtikas produktos un atceļ Regulu (ES) Nr. 252/2012 (OV L 164, 3.6.2014., 18. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2007. gada 28. marta Regula (EK) Nr. 333/2007, ar ko nosaka paraugu ņemšanas un analīzes metodes svina, kadmija, dzīvsudraba, neorganiskās alvas, 3-MHPD un benzopirēna koncentrācijas oficiālajai kontrolei pārtikas produktos (OV L 88, 29.3.2007., 29. lpp.).

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
	Dalībvalstis Savienības līmeņa sadarbībā nosaka šo līmeņu robežvērtības, ņemot vērā reģionālo un apakšreģionālo specifikāciju.	Par kritēriju D10C1, D10C2 un D10C3 izmantošanu laba vides stāvokļa vispārējā novērtēšanā attiecībā uz 10. raksturlielumu vienojas Savienības līmenī.
Kategorijās “mākslīgi polimērmateriāli” un “pārējie” klasificēts piedrazojums un mikro-piedrazojums, ko novērtē jebkurā pie šādas grupas piederošā sugā: putni, zīdītāji, rāpuļi, zivis vai bezmugurkaulnieki. Dalībvalstis šo novērtējamo sugu sarakstu izveido reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.	D10C3 – sekundārais kritērijs Jūras dzīvnieku apēstā piedrazojuma un mikropiedrazojuma daudzums ir tādā līmenī, ka tas nelabvēlīgi neietekmē attiecīgo sugu veselīgumu. Dalībvalstis šo līmeņu robežvērtības nosaka reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.	Kritērija D10C3 rezultātus vajadzības gadījumā izmanto novērtēšanā attiecībā uz 1. raksturlielumu.
Piedrazojuma apdraudēto putnu, zīdītāju, rāpuļu, zivju vai bezmugurkaulnieku sugas. Dalībvalstis šo novērtējamo sugu sarakstu izveido reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.	D10C4 – sekundārais kritērijs Katrai sugai īpatņu skaits, ko piedrazojums nelabvēlīgi ietekmējis (sapišanās tīklos, cita veida savainojumi vai mirstība, vai veselības traucējumi) Dalībvalstis piedrazojuma nelabvēlīgās ietekmes robežvērtības nosaka reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā.	<i>Novērtējuma mērogs</i> Tas pats, ko izmanto sugu grupas novērtēšanai pie 1. raksturlieluma. <i>Kritēriju izmantošana</i> To, kādā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis, katrai novērtētajai teritorijai izsaka šādi: — katra pie kritērija D10C4 novērtētā suga – aplēse par nelabvēlīgi ietekmēto īpatņu skaitu novērtējamā teritorijā. Par kritērija D10C4 izmantošanu laba vides stāvokļa vispārējā novērtēšanā attiecībā uz 10. raksturlielumu vienojas Savienības līmenī. Šī kritērija rezultātus vajadzības gadījumā izmanto novērtēšanā attiecībā uz 1. raksturlielumu.

(1) Šis ir “1. līmenis – materiāli” (*Level 1 – Material*) kategorijas no piedrazojuma pamatsaraksta Kopīgā pētniecības centra sagatavotajā dokumentā *Guidance on Monitoring of marine litter in European seas* (2013, ISBN 978-92-79-32709-4). Pamatsarakstā norādīts, kas ietilpst katrā kategorijā, piemēram, pie “ķīmikālijām” pieder parafīns, vasks, nafta un darva.

Monitoringa un novērtēšanas specifiskācijas un standartizētas metodes

- D10C1: piedrazojuma monitoringu veic piekrastē, un var papildus veikt arī piedrazojuma monitoringu vertikālā ūdens slāņa augšējā daļā un uz jūras gultnes. Ja iespējams, vāc informāciju par piedrazojuma avotu un ceļiem, pa kuriem tas nonācis jūrā.
- D10C2: mikropiedrazojuma monitoringu veic vertikālā ūdens slāņa augšējā daļā un jūras gultnes nogulās, un var papildus veikt arī mikropiedrazojuma monitoringu piekrastē. Mikropiedrazojuma monitoringu veic tā, lai, ja iespējams, varētu atklāt mikropiedrazojuma punktveida avotus (piem., ostas, piestātnes, notekūdeņu attīrīšanas stacijas, lietusūdeņu noteces).
- D10C3 un D10C4: monitoringa pamatā var būt nejausi gadījumi (piem., krastā izskaloti beigti dzīvnieki, sapinušies dzīvnieki vairošanās kolonijās, skartie īpatņi katrā uzskaitē).

Kritērija mērvienības:

- D10C1: piedrazojuma daudzums katrā kategorijā, ko izsaka kā vienību skaitu:
 - uz 100 metriem (m) piekrastē,
 - uz kvadrātkilometru (km²) vertikālā ūdens slāņa augšējā daļā un uz jūras gultnes;

- D10C2: mikropiedrozuma daudzums katrā kategorijā, ko izsaka kā vienību skaitu un masu gramos (g):
 - uz kvadrātmētru (m^2) vertikālā ūdens slāņa augšējā daļā un uz jūras gultnes,
 - uz sedimentu kilogramu (sausmasa) (kg) piekrastē un jūras gultnē;
- D10C3: piedrozuma/mikropiedrozuma daudzums gramos (g) un vienību skaits uz katras sugas katru īpatni attiecībā pret konkrētā īpatņa izmēru (attiecīgi masa vai garums);
- D10C4: skarto (letāli, neletāli) īpatņu skaits katrā sugā.

11. raksturlielums

Enerģijas ievades, tostarp zemūdens trokšņa, pakāpe nerada nelabvēlīgu ietekmi uz jūras vidi

Relevantā slodze: antropogēnas skaņas ievade; citu enerģijas veidu ievade

Kritēriji, tostarp kritērija elementi, un metodiskie standarti

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
Antropogēna impulsskaņa ūdenī.	D11C1 – primārais kritērijs Antropogēnas impulsskaņas avotu telpiskais sadalījums, ilgums un līmenis nepārsniedz līmeni, pie kura rodas nelabvēlīga ietekme uz jūras dzīvnieku populācijām. Dalībvalstis Savienības līmeņa sadarbībā nosaka šo līmeņu robežvērtības, ņemot vērā reģionālo un apakšreģionālo specifikāciju.	Novērtējuma mērogs Reģions, apakšreģions vai apakšrajoni. Kritēriju izmantošana To, kādā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis, katrai novērtētajai teritorijai izsaka šādi: a) D11C1: impulsskaņas avotu ilgums kalendārā gadā, to sadalījums gada griezumā un telpiskais sadalījums novērtējamā teritorijā, tas, vai ir sasniegtas robežvērtības;
Antropogēna, nepārtraukta zemas frekvences skaņa ūdenī.	D11C2 – primārais kritērijs Antropogēnas, nepārtrauktas zemas frekvences skaņas telpiskā izplatība, ilgums un līmenis nepārsniedz līmeni, pie kura rodas nelabvēlīga ietekme uz jūras dzīvnieku populācijām. Dalībvalstis Savienības līmeņa sadarbībā nosaka šo līmeņu robežvērtības, ņemot vērā reģionālo un apakšreģionālo specifikāciju.	b) D11C2: skaņas līmeņa gada vidējais rādītājs vai cits piemērots laicisks mērs, par ko panākta vienošanās reģionālā vai apakšreģionālā līmenī, uz vienības platību, un tā telpiskā izplatība novērtējamā teritorijā, un novērtējamās teritorijas platība (%), kurā ir sasniegtas noteiktās robežvērtības. Par kritēriju D11C1 un D11C2 izmantošanu laba vides stāvokļa novērtēšanā attiecībā uz 11. raksturlielumu vienojas Savienības līmenī. Šo kritēriju rezultātus izmanto novērtēšanā attiecībā uz 1. raksturlielumu.

Monitoringa un novērtēšanas specifikācijas un standartizētas metodes

1. D11C1 monitorings

- a) Telpiskā izšķirtspēja: ģeogrāfiskās vietas, kuru forma un platība jānosaka reģionālā vai apakšreģionālā līmenī, pamatojoties, piemēram, uz Direktīvas 2008/56/EK III pielikumā uzskaitītajām darbībām.
- b) Impulsskaņa, ko apraksta šādi: monopolāra enerģijas avota līmenis, ko izsaka kā dB re $1\mu Pa^2 s$ vienības, vai monopolāra avota līmenis no nulles līdz maksimumam, ko izsaka kā dB re $1\mu Pa$ m vienības, un abos gadījumos frekvences josla ir no 10 Hz līdz 10 kHz. Dalībvalstis var apsvērt arī citus specifiskus avotus augstāku frekvenču joslās, ja trokšņa iedarbība lielākos attālumos ir uzskatāma par relevantu.

2. D11C2 monitorings

Gada vidējais rādītājs – vai cita piemērota, reģionāli vai apakšreģionāli saskaņota mērvienība – kvadrātiskajam skaņas spiediena līmenim katrā no abām “trešdaļoktāvu joslām”, kur vienai centrālā frekvence ir 63 Hz, bet otrai 125 Hz, ko izsaka kā līmeni decibelos, t. i., dB re 1µPa vienībās, pie pienācīgas telpiskās izšķirtspējas attiecībā uz spiedienu. To var vai nu izmērīt tieši, vai izsecināt no modeļa, ko izmanto mērījumu interpolēšanai vai ekstrapolēšanai. Dalībvalstis var arī reģionālā vai apakšreģionālā līmenī lemt par vēl citu frekvences joslu monitoringu.

Kritēriji saistībā ar citām ievadītās enerģijas formām (t.sk. siltuma enerģija, elektromagnētiskie lauki un gaisma) un kritēriji saistībā ar trokšņa ietekmi uz vidi vēl ir pamatīgāk jāizstrādā.

Kritērija mērvienības:

- D11C1: dienu skaits ceturksnī (vai, ja tas lietderīgi, mēnesī) ar impulsskaņas avotiem; vienības platības proporcionālā daļa (%) vai novērtējamās teritorijas platība kvadrātkilometros (km²) ar impulsskaņas avotiem gadā,
- D11C2: nepārtraukta skaņas līmeņa vidējais rādītājs gadā (vai cits laicisks mērs) uz vienības platību; novērtējamās teritorijas proporcionālā daļa (%) vai platība kvadrātkilometros (km²), kur skaņas līmeņi pārsniedz robežvērtības.

II DAĻA

Jūras ūdeņu būtisko īpatnību un raksturīgo iezīmju un faktiskā vides stāvokļa monitoringa un novērtēšanas kritēriji, metodiskie standarti, specifikācijas un standartizētas metodes saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 8. panta 1. punkta a) apakšpunktu

II daļā ir iztirzāti raksturlielumi, kas saistīti ar relevantajiem ekosistēmas elementiem: putnu, zīdītāju, rāpuļu, zivju un galvkāju sugu grupas (1. raksturlielums), pelāģiskās dzīvotnes (1. raksturlielums), bentiskās dzīvotnes (1. un 6. raksturlielums) un ekosistēmas, t. sk. barības tīkli (1. un 4. raksturlielums), kā uzskaitīts Direktīvas 2008/56/EK ⁽¹⁾ III pielikumā.

Temats

Putnu, zīdītāju, rāpuļu, zivju un galvkāju sugu grupas (attiecas uz 1. raksturlielumu)

Kritēriji, tostarp kritērija elementi, un metodiskie standarti

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
Putnu, zīdītāju, rāpuļu un komerciāliem mērķiem neizmantotu zivju un galvkāju sugas, ko attiecīgajā reģionā vai apakšreģionā apdraud nejausa piezveja. Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā izveido šādu sugu sarakstu saskaņā ar datu vākšanas pienākumiem, kas paredzēti Regulas (ES) Nr. 1380/2013 25. panta 5. punktā, un ņemot vērā sugu sarakstu Komisijas Īstenošanas lēmuma (ES) 2016/1251 ⁽¹⁾ pielikuma 1.D tabulā.	D1C1 – primārais kritērijs Katrai sugai nejausas nozvejas izraisītas mirstības rādītājs ir zemāks par līmeni, pie kura suga ir apdraudēta, un tādējādi tiek nodrošināta sugas ilgtermiņa dzīvotspēja. Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā nosaka nejausas nozvejas izraisītas mirstības robežvērtību katrai sugai.	<i>Novērtējuma mērogs</i> Tas pats, ko izmanto attiecīgo sugu vai sugu grupu novērtēšanai pie kritērijiem D1C2-D1C5. <i>Kritēriju izmantošana</i> To, kādā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis, katrai novērtētajai teritorijai izsaka šādi: — mirstības rādītājs katrai sugai, un tas, vai ir sasniegta noteiktā robežvērtība. Šo kritēriju izmanto attiecīgo sugu novērtēšanā pie kritērija D1C2.

⁽¹⁾ Ar zvejnecībām saistīto datu ievākšanai pie 1., 4. un 6. raksturlieluma var izmantot Regulu (EK) Nr. 199/2008.

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
<p>1. tabulā uzskaitīto sugu grupas, ja tās ir sastopamas reģionā vai apakšreģionā.</p> <p>Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā izveido katrai sugu grupai reprezentatīvu sugu kopu, kuras atlasē piemēro iedaļā "sugu un dzīvotņu atlasē specififikācijas" noteiktos kritērijus. Te ietilpst Direktīvas 92/43/EEK II pielikumā uzskaitītie zīdītāji un rāpuļi, un var ietilpt arī jebkādas citas sugas, kas uzskaitītas, piemēram, Savienības tiesību aktos (citi Direktīvas 92/43/EEK pielikumi, Direktīva 2009/147/EK vai Regula (ES) Nr. 1380/2013) un starptautiskos nolīgumos, piemēram, reģionālajās jūras konvencijās.</p>	<p>D1C2 – primārais kritērijs</p> <p>Sugas populācijas skaitliskumu nav skārušas antropogēno slodžu izraisītas nelabvēlīgas sekas, un ir nodrošināta sugas ilgtermiņa dzīvotspēja.</p> <p>Dalībvalstis reģionālā vai starpreģionālā sadarbībā katrai sugai nosaka robežvērtības, ņemot vērā populācijas lieluma dabiskās svārstības un mirstības rādītājus, kas izriet no D1C1, D8C4 un D10C4 un citām relevantām slodzēm. Attiecībā uz Direktīvas 92/43/EEK aptvertajām sugām šīs vērtības ir saskaņotas ar references populācijas labvēlīga stāvokļa vērtībām, ko attiecīgās dalībvalstis noteikušas saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK.</p>	<p><i>Novērtējuma mērogs</i></p> <p>Izmanto katrai sugu grupai ekoloģiski relevantu mērogu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — dziļnirstošie zobainie vaļveidīgie, plātņvaļi, dziļūdēns zivis: reģions, — putni, mazie zobainie vaļveidīgie, pelāģiskās un bentiskās šelfa zivis: reģioni; Baltijas jūrā un Melnajā jūrā – apakšrajoni; Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā un Vidusjūrā – apakšreģioni, — roņi, bruņurupuči, galvkāji: reģioni; Baltijas jūrā – apakšrajoni; Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā un Vidusjūrā – apakšreģioni, — piekrastes zivis: reģiona vai apakšreģiona apakšrajoni, — komerciāliem mērķiem izmantotas zivis un galvkāji: kā pie 3. raksturlieluma.
	<p>D1C3 – primārais kritērijs attiecībā uz komerciāliem mērķiem izmantotām zivīm un galvkājiem, sekundārais kritērijs attiecībā uz pārējām sugām</p> <p>Sugas populācijas demogrāfiskie rādītāji (piemēram, ķermeņa izmēru vai vecuma klašu struktūra, dzimumu attiecība, auglība un izdzīvotības rādītāji) liecina par veselīgu populāciju, kuru neskar antropogēnu slodžu izraisīta nelabvēlīga ietekme.</p> <p>Dalībvalstis reģionālā vai starpreģionālā sadarbībā katrai sugai nosaka minēto rādītāju robežvērtības, ņemot vērā nelabvēlīgo ietekmi uz veselīgumu, kas izriet no D8C2, D8C4 un citām relevantām slodzēm.</p>	<p><i>Kritēriju izmantošana</i></p> <p>Katras sugas stāvokli novērtē atsevišķi, pamatojoties uz izmantošanai izvēlētajiem kritērijiem, un tos izmanto, lai izteiktu, kādā mērā attiecībā uz katru sugu grupu katrā novērtētajā teritorijā ir sasniegts labs vides stāvoklis:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) novērtējumos izsaka vērtību(-as) katram izmantotajam kritērijam attiecībā uz katru sugu, un to, vai ir sasniegtas noteiktās robežvērtības; b) Direktīvas 92/43/EEK aptverto sugu vispārējo stāvokli nosaka, izmantojot saskaņā ar minētajā direktīvā paredzēto metodi. Komerciāliem mērķiem izmantoto sugu vispārējo stāvokli novērtē tāpat kā pie 3. raksturlieluma. Pārējo sugu vispārējo stāvokli nosaka, izmantojot Savienības līmenī saskaņotu metodi, ņemot vērā reģionālo vai apakšreģionālo specifiku;
	<p>D1C4 – primārais kritērijs attiecībā uz Direktīvas 92/43/EEK II, IV vai V pielikuma aptvertajām sugām, sekundārais kritērijs attiecībā uz pārējām sugām</p> <p>Sugas izplatības areāls un, attiecīgā gadījumā, izplatības tendences atbilst dominējošajiem fiziogrāfiskajiem, ģeogrāfiskajiem un klimatiskajiem apstākļiem.</p> <p>Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā nosaka robežvērtības katrai sugai. Attiecībā uz Direktīvas 92/43/EEK aptvertajām sugām šīs vērtības ir saskaņotas ar references areāla labvēlīgajām vērtībām, ko attiecīgās dalībvalstis noteikušas saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK.</p>	<ul style="list-style-type: none"> c) sugu grupas vispārējais stāvoklis, ko nosaka, izmantojot Savienības līmenī saskaņotu metodi, ņemot vērā reģionālo vai apakšreģionālo specifiku.

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
	<p>D1C5 – primārais kritērijs attiecībā uz Direktīvas 92/43/EEK II, IV un V pielikuma aptvertajām sugām, sekundārais kritērijs attiecībā uz pārējām sugām</p> <p>Sugas dzīvotne ir pietiekami plaša un tādā stāvoklī, lai tajā varētu noritēt sugas īpatņu dzīves cikla dažādie posmi.</p>	

(¹) Komisijas 2016. gada 12. jūlija Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1251, ar ko pieņem Savienības daudzgadu programmu par zvejniecības un akvakultūras datu vākšanu, pārvaldību un izmantošanu 2017.–2019. gada periodā (OV L 207, 1.8.2016., 113. lpp.).

Kritērija elementi

1. tabula

Sugu grupas (¹)

Ekosistēmas elements	Sugu grupas
Putni	Augēdāji putni
	Bridējputni
	Uz ūdens virsmas barojošies putni
	Pelaģiālē barojošies putni
	Bentālē barojošies putni
Zīdītāji	Mazie zobainie vaļveidīgie
	Dziļnirstošie zobainie vaļveidīgie
	Plātņvaļi
	Roņi
Rāpuļi	Bruņurupuči
Zivis	Piekrastes zivis
	Pelaģiskās šelfa zivis
	Bentiskās šelfa zivis
	Dziļūdens zivis
Galvkāji	Piekrastes/šelfa galvkāji
	Dziļūdens galvkāji

(¹) Izmanto relevantus ar zvejniecībām saistītus datus, piemērojot Regulu (EK) Nr. 199/2008.

Monitoringa un novērtēšanas specifikācijas un standartizētas metodes par tematu “jūras putnu, zīdītāju, rāpuļu, zivju un galvkāju sugu grupas”

1. Attiecībā uz D1C1 datus sniedz par katru sugu/katru zvejas veidu/katru ICES apgabalu vai GFCM ģeogrāfisko apakšapgabalu vai FAO noteikto Makaronēzijas biogeogrāfiskā reģiona zvejas apgabalu, lai būtu iespējams datus agregēt attiecīgajai sugai relevantajā mērogā un identificēt konkrētās zvejniecības un zvejas rīkus, kam ir vislielākā loma katras sugas nejausajā nozvejā.
2. Apzīmējumu “piekrastes” saprot fizisko, hidroloģisko un ekoloģisko parametru kontekstā, un te neaprobežojas tikai ar piekrastes ūdeņiem, kā tie definēti Direktīvas 2000/60/EK 2. panta 7. punktā.
3. Vajadzības gadījumā sugas var novērtēt populācijas līmenī.
4. Ja vien iespējams, šā lēmuma vajadzībām izmanto novērtējumus saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK, Direktīvu 2009/147/EK un Regulu (ES) Nr. 1380/2013:
 - a) attiecībā uz putniem kritēriji D1C2 un D1C4 atbilst Direktīvas 2009/147/EK kritērijiem “populācijas lielums” un “ligzdošanas izplatības karte un areāla lielums”;
 - b) attiecībā uz zīdītājiem, rāpuļiem un komerciāliem mērķiem neizmantotām zivīm kritēriji ir ekvivalenti tiem, kurus izmanto saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK: D1C2 un D1C3 ir ekvivalenti “populācijai”, D1C4 ir ekvivalents “areālam” un D1C5 ir ekvivalents “sugas dzīvotnei”;
 - c) attiecībā uz komerciāliem mērķiem izmantotām zivīm un galvkājiem novērtējumus pie 3. raksturlieluma izmanto 1. raksturlieluma vajadzībām, kritēriju D3C2 izmantojot D1C2 vajadzībām, bet kritēriju D3C3 – D1C3 vajadzībām.
5. Novērtējumus par nelabvēlīgo ietekmi, ko rada slodzes, kuras minētas pie kritērijiem D1C1, D2C3, D3C1, D8C2, D8C4 un D10C4, kā arī novērtējumus par slodzēm pie kritērijiem D9C1, D10C3, D11C1 un D11C2 ņem vērā sugu novērtējumos pie 1. raksturlieluma.

Kritērija mērvienības:

— D1C2: katras sugas skaitliskums (īpatņu skaits vai biomasa tonnās (t)).

Temats

Pelaģiskās dzīvotnes (saistībā ar 1. raksturlielumu)

Kritēriji, tostarp kritērija elementi, un metodiskie standarti

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
<p>Pelaģisko dzīvotņu lieltipi (mainīga sāļuma ⁽¹⁾, piekrastes, šelfa, okeāna/aizšelfa), ja reģionā vai apakšreģionā tādi sastopami, un citi dzīvotņu tipi, kā definēts 2. punktā.</p> <p>Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā var izvēlēties vēl citus dzīvotņu tipus saskaņā ar kritērijiem, kas noteikti “sugu un dzīvotņu atlases specifikācijās”.</p>	<p>D1C6 – primārais kritērijs</p> <p>Dzīvotņu tipa stāvokli – t. sk. tā biotisko un abiotisko struktūru un funkcijas (piem., tipiskais sugu sastāvs un to relatīvais skaitliskums, īpaši jutīgu vai trauslu sugu iztrūkums vai tādu sugu iztrūkums, kas nodrošina svarīgas funkcijas, sugas īpatņu izmēru struktūra) – nav skārusi nelabvēlīga ietekme antropogēno slodžu dēļ.</p> <p>Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā nosaka robežvērtības katra dzīvotņu tipa stāvoklim, nodrošinot saderību ar attiecīgajām vērtībām, kas noteiktas pie 2., 5. un 8. raksturlieluma.</p>	<p>Novērtējuma mērogs</p> <p>Tie paši reģiona vai apakšreģiona apakšreģioni, ko izmanto bentisko dzīvotņu lieltipu novērtēšanā, atspoguļojot dzīvotņu tipa sugu sastāva biogeogrāfiskās atšķirības.</p> <p>Kritēriju izmantošana</p> <p>To, kādā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis, katrai novērtētajai teritorijai izsaka šādi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) aplēse par katra novērtētā dzīvotņu tipa proporcionālo daļu un platību, kur ir sasniegta noteiktā robežvērtība; b) saraksts ar dzīvotņu lieltipiem novērtējamā teritorijā, kuri netika novērtēti.

⁽¹⁾ Šis tips paturēts gadījumiem, kad estuārie ūdeņi ietiecas aiz ūdeņiem, kas saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK uzskatāmi par pārejas ūdeņiem.

Monitoringa un novērtēšanas specifikācijas un standartizētas metodes par tematu "pelagiskās dzīvotnes".

1. Apzīmējumu "piekrastes" saprot fizisko, hidroloģisko un ekoloģisko parametru kontekstā, un te neaprobežojas tikai ar piekrastes ūdeņiem, kā tie definēti Direktīvas 2000/60/EK 2. panta 7. punktā.
2. Novērtējumus par slodžu (tostarp to, kas minētas pie D2C3, D5C2, D5C3, D5C4, D7C1, D8C2 un D8C4) izraisīto nelabvēlīgo ietekmi ņem vērā pelagisko dzīvotņu novērtējumos pie 1. raksturlieluma.

Kritērija mērvienības:

- D1C6: nelabvēlīgi ietekmētā dzīvotnes platība kvadrātkilometros (km²) un kā proporcionālā daļa (procentos) no dzīvotņu tipa kopējās platības.

Temats

Bentiskās dzīvotnes (saistībā ar 1. un 6. raksturlielumu)

Kritēriji, tostarp kritērija elementi, un metodiskie standarti

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
Kritērijus D6C1, D6C2 un D6C3 sk. šā pielikuma I daļā.		
<p>Bentisko dzīvotņu lieltipi, kas uzskaitīti 2. tabulā, ja reģionā vai apakšreģionā tādi sastopami, un citi dzīvotņu tipi, kā definēts punkta otrajā daļā.</p> <p>Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā var izvēlēties vēl citus dzīvotņu tipus saskaņā ar kritērijiem, kas noteikti "sugu un dzīvotņu atlases specifikācijās", un to vidū var būt dzīvotņu tipi, kas uzskaitīti saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK vai starptautiskos nolīgumos, piemēram, reģionālajās jūras konvencijās, šādā nolūkā:</p> <p>a) novērtēt katru dzīvotņu lieltipu pie kritērija D6C5;</p> <p>b) novērtēt šos dzīvotņu tipus.</p> <p>Dzīvotņu tipu to pašu kopu izmanto gan bentisko dzīvotņu novērtēšanai pie 1. raksturlieluma, gan jūras gultnes integritātes novērtēšanai pie 6. raksturlieluma.</p>	<p>D6C4 – primārais kritērijs</p> <p>Antropogēno slodžu izraisīto dzīvotņu tipa zudumu platība nepārsniedz noteiktu proporcionālo daļu no dzīvotņu tipa dabiskās platības novērtējamā teritorijā.</p> <p>Dalībvalstis Savienības līmeņa sadarbībā un ņemot vērā reģionālo vai apakšreģionālo specifiku, nosaka maksimālo pieļaujamo dzīvotņu zudumu platību kā daļu no dzīvotņu tipa kopējās dabiskās platības.</p> <p>D6C5 – primārais kritērijs</p> <p>Tas, kādā platībā antropogēno slodžu dēļ ir nelabvēlīgi ietekmēts dzīvotnes stāvoklis, t. sk. ir mainījusies tās biotiskā vai abiotiskā struktūra un funkcijas (piem., tipiskais sugu sastāvs un to relatīvais skaitliskums, īpaši jutīgu vai trauslu sugu iztrūkums vai tādu sugu iztrūkums, kas nodrošina svarīgas funkcijas, sugas īpatņu izmēru struktūra), nepārsniedz noteiktu proporcionālu daļu no dzīvotnes dabiskās platības novērtējamā teritorijā.</p>	<p>Novērtējuma mērogs</p> <p>Reģiona vai apakšreģiona apakšrajoni, kuri atspoguļo dzīvotņu lieltipa sugu sastāva biogeogrāfiskās atšķirības.</p> <p>Kritēriju izmantošana</p> <p>Katra dzīvotņu tipa vienu novērtējumu pēc kritērijiem D6C4 un D6C5 izmanto gan bentisko dzīvotņu novērtēšanai pie 1. raksturlieluma, gan jūras gultnes integritātes novērtēšanai pie 6. raksturlieluma.</p> <p>To, kādā mērā ir sasniegts labs vides stāvoklis, katrai novērtētajai teritorijai izsaka šādi:</p> <p>a) D6C4: aplēse par katra dzīvotņu tipa zudumu proporcionālo daļu un platību, un tas, vai ir sasniegta noteiktā robežvērtība;</p> <p>b) D6C5: aplēse par katru dzīvotņu tipu skārušo nelabvēlīgo ietekmju proporcionālo daļu un platību, un tas, vai ir sasniegta noteiktā robežvērtība;</p> <p>c) dzīvotņu tipa vispārējais stāvoklis, ko nosaka, izmantojot Savienības līmenī saskaņotu metodi, kuras pamatā ir a) un b) apakšpunkts, un saraksts ar dzīvotņu lieltipiem novērtējamā teritorijā, kas netika novērtēti.</p>

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
	<p>Dalībvalstis Savienības līmeņa sadarbībā un ņemot vērā reģionālo vai apakšreģionālo specifiku, nosaka robežvērtības nelabvēlīgajai ietekmei uz katra dzīvotņu tipa stāvokli, nodrošinot saderību ar attiecīgajām vērtībām, kas noteiktas pie 2., 5., 6., 7. un 8. raksturlieluma.</p> <p>Dalībvalstis Savienības līmeņa sadarbībā un ņemot vērā reģionālo vai apakšreģionālo specifiku, nosaka maksimālo pieļaujamo nelabvēlīgo seku platību kā daļu no dzīvotņu tipa kopējās dabiskās platības.</p>	

Kritērija elementi

2. tabula

Bentisko dzīvotņu lieltipi, t. sk. attiecīgās bioloģiskās sabiedrības (relevantas kritērijiem pie 1. un 6. raksturlieluma), kas ir ekvivalenti vienam vai vairākiem dzīvotņu tipiem Eiropas Dabas informācijas sistēmas (EUNIS) dzīvotņu klasifikācijā ⁽¹⁾. Izmaiņas EUNIS tipoloģijā atspoguļosies arī dzīvotņu lieltipos, ko izmanto Direktīvas 2008/56/EK un šā lēmuma vajadzībām.

Ekosistēmas elements	Dzīvotņu lieltipi	Attiecīgie EUNIS dzīvotņu kodi (2016. gada versija)
Bentiskās dzīvotnes	Litorālās klintis un biogēnie rifi	MA1, MA2
	Litorālie nogulumi	MA3, MA4, MA5, MA6
	Infralitorālās klintis un biogēnie rifi	MB1, MB2
	Infralitorālie rupjie nogulumi	MB3
	Infralitorālie jauktie nogulumi	MB4
	Infralitorālās smiltis	MB5
	Infralitorālās dūņas	MB6
	Cirkalitorālās klintis un biogēnie rifi	MC1, MC2
	Cirkalitorālie rupjie nogulumi	MC3
	Cirkalitorālie jauktie nogulumi	MC4
	Cirkalitorālās smiltis	MC5
	Cirkalitorālās dūņas	MC6
	Cirkalitorālās klintis un biogēnie rifi atkrastē	MD1, MD2

Ekosistēmas elements	Dzīvotņu lieltipi	Attiecīgie EUNIS dzīvotņu kodi (2016. gada versija)
	Cirkalitorālie rupjie nogulumu atkrastē	MD3
	Cirkalitorālie jauktie nogulumu atkrastē	MD4
	Cirkalitorālās smiltis atkrastē	MD5
	Cirkalitorālās dūņas atkrastē	MD6
	Augšējās batiāles (?) klintis un biogēnie rifi	ME1, ME2
	Augšējās batiāles nogulumu	ME3, ME4, ME5, ME6
	Apakšējās batiāles klintis un biogēnie rifi	MF1, MF2
	Apakšējās batiāles nogulumu	MF3, MF4, MF5, MF6
	Abisāle	MG1, MG2, MG3, MG4, MG5, MG6

(¹) Evans, D. (2016). Revising the marine section of the EUNIS Habitat classification – Report of a workshop held at the European Topic Centre on Biological Diversity, 12 & 13 May 2016. ETC/BD Working Paper No A/2016.

(²) Ja EUNIS klasifikācijā tas nav konkrēti definēts, tad robežu starp augšējo batiāli un apakšējo batiāli var noteikt kā konkrētu dziļumu.

Monitoringa un novērtēšanas specifikācijas un standartizētas metodes par tematu “Bentiskās dzīvotnes”.

- Kad vien iespējams, katra dzīvotņu tipa stāvokli novērtē, izmantojot novērtējumus saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK un Direktīvu 2000/60/EK (piemēram, par dzīvotņu lieltipu apakštipiem).
- Kritērija D6C4 novērtēšanā izmanto novērtējumu pie kritērija D6C1.
- Kritēriji D6C4 un D6C5 ir ekvivalenti Direktīvas 92/43/EEK kritērijiem “areāls/dzīvotņu tipa aptvertā platība areālā” un “specifiskas struktūras un funkcijas”.
- Attiecībā uz D6C5 ņem vērā novērtējumus par slodzi (tostarp to, kas minētas pie kritērijiem D2C3, D3C1, D3C2, D3C3, D5C4, D5C5, D5C6, D5C7, D5C8, D6C3, D7C2, D8C2 un D8C4) izraisīto nelabvēlīgo ietekmi.
- Pie D6C5 kritērija sugu sastāvs attiecas uz zemāko novērtēšanai piemēroto taksonomisko rangu.

Kritērija mērvienības:

- D6C4: dzīvotnes zudumu platība kvadrātkilometros (km²) un kā proporcionālā daļa (procentos) no dzīvotņu tipa kopējās platības,
- D6C5: nelabvēlīgi ietekmētā dzīvotnes platība kvadrātkilometros (km²) un kā proporcionālā daļa (procentos) no dzīvotņu tipa kopējās platības.

Sugu un dzīvotņu atlases specifikācijas pie tematiem “Jūras putnu, zīdītāju, rāpuļu, zivju un galvkāju sugu grupas”, “Pelaģiskās dzīvotnes” un “Bentiskās dzīvotnes”.

Sugas un dzīvotnes, kas iekļaujamas sugu grupās un pelaģisko un bentisko dzīvotņu lieltipos, atlasa, pamatojoties uz šādiem principiem.

1. Zinātniskie kritēriji (ekoloģiskā relevance):

- sugas/dzīvotnes ir reprezentatīvas ekosistēmas elementam (sugu grupai vai dzīvotņu lieltipam) un ekosistēmas funkcionēšanai (piem., dzīvotņu un populāciju sasaiste, būtiskāko dzīvotņu pilnīgums un integritāte), tās ir relevantas stāvokļa/ietekmju novērtēšanai, piemēram, tām attiecīgajā ekosistēmas elementā ir nozīmīga funkcionāla loma (piem., liela vai specifiska bioloģiskā daudzveidība, produktivitāte, trofiskās saiknes, specifisks resurss vai pakalpojums) vai to dzīves ciklam piemīt īpašas iezīmes (vecums un izmērs vairošanās brīdī, ilgmūžība, migrācijas uzvedība);

- b) sugas/dzīvotnes ir relevantas, lai varētu novērtēt antropogēnās slodzes, kam ekosistēmas elements ir pakļauts, jo tās ir jutīgas pret slodzi un novērtējamā teritorijā tai pakļautas (un pret to uzņēmīgas);
- c) sugas/dzīvotnes novērtējamā teritorijā ir pietiekamā skaitā vai apmērā, lai varētu kalpot par piemērotu indikatoru novērtēšanā;
- d) atlasīto sugu vai dzīvotņu kopas iespēju robežās aptver ekosistēmas elementa visas ekoloģiskās funkcijas un dominējošās slodzes, kam ekosistēmas elements ir pakļauts;
- e) ja sugas vai sugu grupas ir cieši piesaistītas konkrētam dzīvotņu lieltipam, tās monitoringa un novērtēšanas nolūkā var iekļaut attiecīgajā dzīvotņu tipā; tādā gadījumā sugas neiekļauj sugu grupas novērtējumā.
2. Citi praktiski kritēriji (kam ir mazāks svars nekā zinātniskajiem kritērijiem):
- a) monitoringa un tehniskās iespējas;
- b) monitoringa izmaksas;
- c) pienācīgas datu laiktrendas.

Novērtējamo sugu un dzīvotņu reprezentatīva kopa lielākoties būs specifiska reģionam vai apakšreģionam, lai gan atsevišķas sugas var būt sastopamas vairākos reģionos vai apakšreģionos.

Temats

Ekosistēmas, t. sk. barības tīkli (saistībā ar 1. un 4. raksturlielumu)

Kritēriji, tostarp kritērija elementi, un metodiskie standarti

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
Ekosistēmas trofiskās ģildes. Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā izveido trofisko ģilžu sarakstu.	D4C1 – primārais kritērijs Trofiskās ģildes daudzveidību (sugu sastāvs un to relatīvais skaitliskums) nelabvēlīgi neietekmē antropogēnās slodzes. Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā nosaka robežvērtības.	<i>Novērtējuma mērogs</i> Baltijas jūra un Melnā jūra – reģioni; Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļa un Vidusjūra – apakšreģioni. Vajadzības gadījumā var izmantot apakšreģionus. <i>Kritēriju izmantošana</i>
	D4C2 – primārais kritērijs Kopējā skaitliskuma līdzsvaru starp trofiskajām ģildēm nelabvēlīgi neietekmē antropogēnās slodzes. Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā nosaka robežvērtības.	Ja vērtības neietilpst robežvērtību diapazonā, tā var būt ierosa tālākiem pētījumiem un izmeklēšanai, lai noskaidrotu šīs parādības cēloņus.
	D4C3 – sekundārais kritērijs Pie trofiskās ģildes piederošo īpatņu sadalījumu pēc izmēra nelabvēlīgi neietekmē antropogēnās slodzes. Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā nosaka robežvērtības.	

Kritērija elementi	Kritēriji	Metodiskie standarti
	D4C4 – sekundārais kritērijs (vajadzības gadījumā izmanto arī pie kritērija D4C2) Trofiskās ģildes produktivitāti nelabvēlīgi neietekmē antropogēnās slodzes. Dalībvalstis reģionālā vai apakšreģionālā sadarbībā nosaka robežvērtības.	

Monitoringa un novērtēšanas specifikācijas un standartizētas metodes

1. Sugu sastāvs attiecas uz zemāko novērtēšanai piemēroto taksonomisko rangu.
2. Atlasot uz kritērija elementiem attiecināmās trofiskās ģildes, ņem vērā ICES trofisko ģil u sarakstu ⁽¹⁾, un atlasītās ģildes atbilst šādiem nosacījumiem:
 - a) vismaz trīs trofiskās ģildes;
 - b) divas no tām ir trofiskās ģildes, pie kurām nepieder zivis;
 - c) vismaz viena ir primārā ražojošā trofiskā ģilde;
 - d) tās, vēlams, ir reprezentatīvas barības ķēdes augšējam, vidējam un apakšējam posmam.

Mērvienības:

- D4C2: visu trofiskajā ģildē ietilpstošo sugu kopējais skaitliskums (īpatņu skaits vai biomasa tonnās (t)).

⁽¹⁾ ICES Advice (2015) Book 1, ICES special request advice, publicēts 2015. gada 20. martā.